

MAGYAR KERESKEDELMI ÉS IPARKAMARA

Gyakorlati képzés

**TANULÓSZERZŐDÉSSEL
és
EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁSSAL**

a munka világában

**BUDAPEST
2014.**

A szakmai anyagot aktualizálta:
Pális Ferenc

Lektorálta és szerkesztette:
Sikora Henriett
F. Kárpát Kinga
Ferencz Csaba Zsolt

Lezárva: 2014. március

A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara köszönetét fejezi ki a Nemzetgazdasági Miniszternek és a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Tanácsnak a kiadvány elkészítéséhez és megjelenéséhez a Nemzeti Foglalkoztatási Alap terhére nyújtott anyagi támogatásért.

MAGYAR KERESKEDELMI ÉS IPARKAMARA

Gyakorlati képzés

**TANULÓSZERZŐDÉSSEL
és
EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁSSAL**

a munka világában

**BUDAPEST
2014.**

AJÁNLÓ.....	9
1. A GYAKORLATI KÉPZÉS ALAPFOGALMAI	11
2. A GYAKORLATI KÉPZÉSRE VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK.....	13
2.1. A KÉPZÉS INGYENESSÉGE.....	13
KÉRHET-E A SZERVEZET A SZAKISKOLAI TANULÓTÓL A GYAKORLATI KÉPZÉSÉRT KÖLTSÉGTÉRÍTÉST?.....	13
MILYEN JOGI KÖVETKEZMÉNYEKSEL KELL SZÁMOLNIA A SZERVEZETNEK, HA A TANULÓTÓL A GYAKORLATI KÉPZÉSÉRT MÉGIS KÖLTSÉGTÉRÍTÉST KÉR?.....	13
2.2. A SZERVEZET KÖTELEZETTSÉGEI.....	13
KIRE BÍZHATJA A SZERVEZET A TANULÓK GYAKORLATI KÉPZÉSÉT?.....	13
SZÜKSÉGES-E A TANULÓT A GYAKORLATI KÉPZÉS MEGKEZDÉSE ELŐTT MUNKAVÉDELMI OKTATÁSBAN RÉSZESÍTENI?	14
VÁLTOZÓ MUNKAHELYEN FOLYÓ GYAKORLATI KÉPZÉS ESETÉBEN, ÚJ TECHNOLÓGIA, ÚJ GÉPEK BEÁLLÍTÁSÁT KÖVETŐEN MILYEN GYAKORISÁGGAL KELL A TANULÓT MUNKAVÉDELMI OKTATÁSBAN RÉSZESÍTENI?	14
MILYEN KÖTELEZETTSÉG TERHELI A SZERVEZETET AZ EGÉSZSÉGES ÉS BIZTONSÁGOS MUNKAKÖRÜLMÉNYEK BIZTOSÍTÁSA SORÁN?.....	15
KINEK KELL GONDOSKODNIA A SZERVEZETNÉL GYAKORLATI KÉPZÉSBEN RÉSZT VEVŐ TANULÓ RENDSZERES ORVOSI VIZSGÁLATÁRÓL?	15
KINEK A FELADATA A TANULÓ EGÉSZSÉGÜGYI ÉS PÁLYAALKALMASSÁGI VIZSGÁLATRA IRÁNYÍTÁSA?	15
MI A FELADATA A SZERVEZETNEK, HA A TANULÓ A GYAKORLATI KÉPZÉS SORÁN RENDSZERESEN UGYANAZON TÜNETTEL KERÜL TÁPPÉNZES ÁLLOMÁNYBA?	15
2.3. A GYAKORLATI KÉPZÉSBEN RÉSZT VEVŐ TANULÓ MUNKAIDEJE	16
MELY NAPOKON NEM KERÜLHET SOR A TANULÓ GYAKORLATI KÉPZÉSÉRE?.....	16
MIKOR MENTESÜL MÉG A TANULÓ A GYAKORLATI KÉPZÉSEN VALÓ RÉSZVÉTELI KÖTELEZETTSÉG ALÓL?	16
NAPI HÁNY ÓRÁBAN LEHET A TANULÓT A GYAKORLATI KÉPZÉS SORÁN FOGLALKOZTATNI?	16
A NAP MELY IDŐSZAKÁBAN LEHET A TANULÓT FOGLALKOZTATNI?	16
KÖTELEZHETŐ-E A TANULÓ ÉJSZAKAI MUNKÁRA, RENDKÍVÜLI MUNKAVÉGZÉSRE, KÉSZENLÉT ELLÁTÁSÁRA?.....	17
MIKOR SZERVEZHETŐ GYAKORLATI KÉPZÉS?	17
MIKOR VAN A TANULÓNAK OKTATÁSI SZÜNETE ÉS MIKOR PIHENŐNAPJA?.....	17
HÁNY PIHENŐNAP ILLETI MEG TANÉVENKÉNT A TANULÓSZERZŐDÉSSEL GYAKORLATI KÉPZÉSBEN RÉSZT VEVŐ TANULÓT?	17
HOGYAN KELL KISZÁMOLNI AZ OKTATÁSI SZÜNETHET ÉS A FELKÉSZÜLÉSI IDŐT?	18
FOGLALKOZTATHATJA-E A SZERVEZET GYAKORLATI KÉPZÉS CÉLJÁBÓL A TANULÓT HETI PIHENŐNAPOKON, ILLETŐLEG MUNKASZÜNETHET NAPOKON?.....	18
HOGYAN ÉS MILYEN MÉRTÉKBEN KELL A TANULÓ RÉSZÉRE SZABADIDŐT BIZTOSÍTANI, HA A TANULÓ GYAKORLATI KÉPZÉSÉRE HETI PIHENŐNAPON, ILLETVE MUNKASZÜNETHET NAPON KERÜL SOR?	18
KELL-E A TANULÓ RÉSZÉRE MUNKAKÖZI SZÜNETHET BIZTOSÍTANI?.....	18
A SZAKMAI VIZSGA ELŐTT HÁNY NAP FELKÉSZÜLÉSI IDŐT KELL A TANULÓ RÉSZÉRE BIZTOSÍTANI?	19
A BEFEJEZŐ SZAKKÉPZŐ ÉVFOLYAMON AZ UTOLSÓ TANÍTÁSI NAP UTÁN KELL-E GYAKORLATRA JÁRNIA A TANULÓNAK?	19
KELL MÉG GYAKORLATRA JÁRNIA A TANULÓSZERZŐDÉSSEL FOGLALKOZTATOTT TANULÓNAK, HA TELJESÍTETTE A KÖTELEZŐ ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLATÁT, ÉS A TANÉV VÉGÉIG MÉG TÖBB MINT 35 NAP PIHENŐIDŐ HÁTRA VAN?.....	19
JÁR-E BETEGSZABADSÁG A TANULÓNAK?	19
MIKOR KELL PÓTOLNIA A HIÁNYZÁSÁT A TANULÓNAK, HA A SZORGALMI IDŐSZAKBAN IGAZOLATLANUL MULASZTOTT?	20
MIKOR KELL PÓTOLNIA A HIÁNYZÁSÁT A TANULÓNAK, HA AZ ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLATON IGAZOLATLANUL MULASZTOTT?.....	20
2.4. FELELŐSSÉGBIZTOSÍTÁS.....	20
MIÉRT KELL A SZERVEZETNEK A TANULÓ JAVÁRA FELELŐSSÉGBIZTOSÍTÁST KÖTNI?	20
HELYETTESÍTI-E A FELELŐSSÉGBIZTOSÍTÁST, HA A TANULÓ RENDELKEZIK BALESETBIZTOSÍTÁSSAL?.....	20
HA A CÉG/VÁLLALKOZÁS MINDEN DOLGOZÓRA KITERJEDŐ FELELŐSSÉGBIZTOSÍTÁSSAL RENDELKEZIK, ELEGENDŐ-E EZT KITERJESZTENI A TANULÓKRA?	21
2.5. KÁRTÉRÍTÉSI FELELŐSSÉG	21
MILYEN ESETEKBEN ÉRVÉNYESÍTHETŐ A TANULÓ KÁRTÉRÍTÉSI FELELŐSSÉGE?	21
MILYEN NAGYSÁGRENDŰ A TANULÓ KÁRTÉRÍTÉSI FELELŐSSÉGE GONDATLAN KÁROKOZÁS ESETÉN?	21
MILYEN KÁRTÉRÍTÉSI FELELŐSSÉG TERHELI A TANULÓT SZÁNDÉKOS KÁROKOZÁS ESTÉN?	21
LEVONHATJA-E ÖNHATALMÚLAG A SZERVEZET A TANULÓ PÉNZBELI JUTTATÁSÁBÓL A KÁRTÉRÍTÉS ÖSSZEGÉT?	22
2.6. A TANULÓ SZAKMAI TEVÉKENYSÉGÉNEK DOKUMENTÁLÁSA.....	23
MIÉRT KELL A GYAKORLATI KÉPZÉS SZERVEZŐJÉNEK FOGLALKOZÁSI NAPLÓT VEZETNI?.....	23
MI TÖRTÉNIK, HA A SZERVEZET A FOGLALKOZÁSI NAPLÓT NEM TUDJA A SZAKKÉPZŐ ISKOLA KÉPVISELŐJÉNEK BEMUTATNI? ..	23

MIÉRT JAVASOLT KÉRNI A TANULÓTÓL A MUNKANAPLÓ VEZETÉSÉT?	24
MI A CÉLJA A JELENLÉTI ÍV VEZETÉSÉNEK?	24
MIÉRT FONTOS A MUNKAVÉDELMI NAPLÓ PONTOS VEZETÉSE?	24
2.7. A HIÁNYZÁSOK, MULASZTÁSOK DOKUMENTÁLÁSA.....	25
HOGYAN KELL IGAZOLNI A HIÁNYZÁST?	25
MI TÖRTÉNIK, HA A TANULÓ A GYAKORLATI KÉPZÉSRŐL TÖBB MINT 20%-OT HIÁNYZOTT?.....	25
LÉPHET-E A KÖVETKEZŐ ÉVFOLYAMBA AZ A TANULÓ, AKI AZ ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLATON TÖBB MINT 20%-OT HIÁNYZOTT?	25
MILYEN FELTÉTELEK EGYIDEJŰ TELJESÜLÉSE ESETÉN LÉPHET MÉGIS MAGASABB ÉVFOLYAMBA AZ A TANULÓ, AKI AZ ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLATON TÖBB MINT 20%-OT HIÁNYZOTT?.....	25
A GYAKORLATI KÉPZÉST FOLYTATÓNAK MIKOR KELL IGAZOLATLAN HIÁNYZÁS ESETÉN A SZAKKÉPZŐ ISKOLÁT ÉRTESÍTENIE? ..	26
KELL-E ÉRTESÍTENIE A SZAKKÉPZŐ ISKOLÁNAK A SZERVEZETET, HA A TANULÓ AZ ISKOLÁBÓL HIÁNYZIK?	26
2.8. TANULÓI JUTTATÁSOK	26
PÉNZBELI JUTTATÁSOK	26
ÉTKEZÉSI HOZZÁJÁRULÁS	27
TISZTÁLKODÁSI ESZKÖZ, MUNKARUHA	27
FELELŐSSÉGBIZTOSÍTÁS.....	28
ÚTIKÖLTSÉG-TÉRÍTÉS.....	28
EGYÉB JUTTATÁSOK	28
MILYEN JÁRULÉKOK TERHELIK A TANULÓ PÉNZBELI JUTTATÁSÁT?	28
MILYEN KÜLÖNLEGES SZABÁLYOK VONATKOZNAK A TANULÓ PÉNZBELI JUTTATÁSÁNAK KIFIZETÉSÉRE?.....	29
2.9. SZINTVIZSGA.....	29
A SZINTVIZSGA CÉLJA ÉS AZ ÉRINTETTEK	29
KÖTELEZŐ-E A SZINTVIZSGA?.....	29
BESZÁMÍT-E A SZINTVIZSGA EREDMÉNYE AZ ÉV VÉGI SZAKMAI ÉRDEMJEGBE?	29
HOGYAN BEFOLYÁSOLJA A SZINTVIZSGA MEGLÉTE, ILLETVE ANNAK HIÁNYA A TANULÓSZERZŐDÉS KÖTÉSÉT?	30
VAN-E KÜLÖNBÉG AZ ÚJ, 3 ÉVES DUALIS KÉPZÉSBEN TANULÓK, ILLETVE A RÉGI KÉPZÉSI REND(EK)BEN TANULÓK SZINTVIZSGÁHOZ KÖTÖTT SZIGORÍTÁSA KÖZÖTT? MILYEN LEHETŐSÉGEI VANNAK A SZAKMATANULÁST RÉGI (2+2-ES VAGY ELŐREHOZOTT 3 ÉVES) KÉPZÉSI RENDBEN MEGKEZDETT TANULÓKNAK, ÉS EZ HOGY BEFOLYÁSOLJA A GYAKORLATI KÉPZÉSÜKET?	30
MIKOR KELL A SZINTVIZSGÁKAT MEGSZERVEZNI?	30
NYILVÁNOS-E A SZINTVIZSGA KÖVETELMÉNYÉ ÉS FELADATBANKJA?.....	31
MILYEN SZABÁLYOK VONATKOZNAK A SZINTVIZSGA LETÉTELÉRE AZ ÁTISKOLÁZOTT TANULÓ ESETÉBEN (RÉGI OKJ SZERINTI – 2+2-ES – KÉPZÉSBEN KEZDETT, DE TANULMÁNYAIT AZ ÚJ OKJ SZERINTI KÉPZÉSBEN FOLYTATJA)? KELL-E ÚJBÓL SZINTVIZSGÁZNI ANNAK A TANULÓNAK, AKI A KORÁBBI KÉPZÉSI FORMÁBAN MÁR SIKERESEN SZINTVIZSGÁZOTT?	31
3. GYAKORLATI KÉPZÉS TANULÓSZERZŐDÉSSSEL.....	32
3.1. ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK A TANULÓSZERZŐDÉSRŐL.....	32
MI A TANULÓSZERZŐDÉS?	32
KI KIVEL KÖTI A TANULÓSZERZŐDÉST?	32
MELY TANULÓ JOGOSULT TANULÓSZERZŐDÉS KÖTÉSÉRE?	32
HOL ÉS MELYIK SZERVEZET KÖZREMŰKÖDÉSÉVEL KELL A TANULÓSZERZŐDÉST MEGKÖTNI?	32
VAN-E OLYAN WEBOLDAL, AHOL A TANULÓSZERZŐDÉST A GAZDÁLKODÓ SZERVEZET KITÖLTHETI, ESETLEG MEGTEKINTHETI A MÁR NYILVÁNTARTÁSBA VETT SZERZŐDÉSEIT?	33
HOGYAN LEHET A TANULÓSZERZŐDÉSEK NYILVÁNTARTÁSÁRA SZOLGÁLÓ WEBOLDALRA BELÉPNI?	33
MIKOR LEHET TANULÓSZERZŐDÉST KÖTNI ÉS MILYEN IDŐTARTAMRA?	33
MIKOR LESZ ÉRVÉNYES A TANULÓSZERZŐDÉS?	34
MI A TANULÓ, A SZERVEZET ÉS A SZAKKÉPZŐ ISKOLA FELADATA A TANULÓSZERZŐDÉSSSEL?	34
HÁNY ÉRVÉNYES TANULÓSZERZŐDÉSSSEL RENDELKEZHET A TANULÓ?	34
MIRE VÁLLAL KÖTELEZETTSÉGET A SZERVEZET A TANULÓSZERZŐDÉS MEGKÖTÉSÉVEL?	34
MILYEN KÖTELEZETTSÉGEI KELETKEZNEK A TANULÓNAK A TANULÓSZERZŐDÉS MEGKÖTÉSÉVEL?	35
KÖTHETŐ-E TANULÓSZERZŐDÉS A MÁSODIK SZAKKÉPESÍTÉS MEGSZERZÉSÉRE IRÁNYULÓ GYAKORLATI KÉPZÉS SORÁN?.....	35
VAN-E KIVÉTEL, AHOL MEGENGEDETT A MÁSODIK SZAKKÉPESÍTÉS MEGSZERZÉSÉRE IRÁNYULÓ GYAKORLATI KÉPZÉS ESETÉN A TANULÓSZERZŐDÉS MEGKÖTÉSE?	35
RÁÉPÜLÉSNEK MINŐSÍTETT SZAKKÉPESÍTÉS ESETÉN KÖTHETŐ-E TANULÓSZERZŐDÉS?	36
VAN-E BEJELENTÉSI KÖTELEZETTSÉG A TANULÓSZERZŐDÉS MEGKÖTÉSE ELŐTT?	36

A TANULÓSZERZŐDÉS MEGKÖTÉSE, ILLETVE TERÜLETI KAMARA ÁLTAL TÖRTÉNŐ ELLENJEGYZÉSE ELŐTT A TANULÓTÓL MILYEN AZONOSÍTÓ ADATOKAT KELL BEKÉRNI?	37
MEDDIG KELL MEGKÖTNI A TANULÓSZERZŐDÉST?	37
HA A TANULÓSZERZŐDÉST AZ ELSŐ SZAKKÉPZÉSI ÉVFOLYAMRA JELENTKEZŐ TANULÓVAL JÚNIUS HÓNAPBAN KÖTIK MEG, MIKORTÓL ÉRVÉNYES?	37
MIKOR LÉP ÉRVÉNYBE A TANÉV KÖZBEN MEGKÖTÖTT TANULÓSZERZŐDÉS?	37
KI HATÁROZHATJA MEG A GYAKORLATI KÉPZÉS KEZDŐ IDŐPONTJÁT ÉS CIKLIKUSSÁGÁT?	38
KÖTHETŐ-E TANULÓSZERZŐDÉS A TANULÓVAL, HA NEM MAGYAR ÁLLAMPOLGÁR?	38
3.2. <i>EGYÉB SZERVEZETEK TANULÓSZERZŐDÉS-KÖTÉSE</i>	38
MILYEN MÓDON VEHETŐK IGÉNYBE A 24/2012. (VIII. 15.) NGM RENDELETBEN BIZTOSÍTOTT SZAKKÉPZÉSI CÉLÚ TÁMOGATÁSOK?	39
3.3. <i>AZ EGÉSZSÉGÜGYI SZAKKÉPESÍTÉSEK SPECIALITÁSAI</i>	39
KÖTHETŐ-E TANULÓSZERZŐDÉS AZ EGÉSZSÉGÜGYBEN?	39
IGÉNYBE VEHETŐ-E A GYAKORLATI KÉPZÉSI NORMATÍVA AZ EGÉSZSÉGÜGYBEN?	40
A TANULÓ RÉSZÉRE A GYAKORLATI KÉPZŐ A VONATKOZÓ RENDELET EK ÉRTELMEBEN MUNKARUHÁT (EGYÉNI VÉDŐFELSZERELÉST) BIZTOSÍT. TISZTÍTÁS CÉLJÁBÓL HAZAVIHETI-E A TANULÓ A MUNKARUHÁJÁT?	40
3.4. <i>A KÖLTSÉGVETÉSI SZERVKÉNT MŰKÖDŐ INTÉZMÉNYEK SPECIALITÁSAI</i>	40
MI MINŐSÜL KÖLTSÉGVETÉSI SZERVNEK?	40
KÖTHETŐ-E TANULÓSZERZŐDÉS A GYAKORLATI KÉPZÉST FOLYTATÓ KÖLTSÉGVETÉSI SZERVEKSEL, INTÉZMÉNYEKSEL?	40
A HELYI ÖNKORMÁNYZATOKKAL KÖTHETŐ-E TANULÓSZERZŐDÉS?	41
IGÉNYELHETŐ-E GYAKORLATI KÉPZÉSI NORMATÍVA A KÖLTSÉGVETÉSI SZERVEK ÉS EZEK ÁLTAL FENNTARTOTT SZERVEZETEK ESETÉBEN?	41
3.5. <i>A SZERVEZET KÉPZÉSSSEL KAPCSOLATOS ADATAI ÉS JOGSULTSÁGAI</i>	41
ELLENŐRZI-E A KÉPZŐHELYET A SZERZŐDÉS MEGKÖTÉSE ELŐTT A KAMARA, HA A TANULÓSZERZŐDÉS-KÖTÉSI IGÉNYT A KAMARÁNAK ÉS A SZAKKÉPZŐ ISKOLÁNAK BEJELENTETTÉK?	41
NYILVÁNOS-E A NYILVÁNTARTÁSBA VETT GYAKORLATI KÉPZÉSSSEL FOGLALKOZÓ GAZDÁLKODÓSZERVEZETEK ADATA?	41
MI A TELJESÍTÉSI MEGBÍZOTT ÉS MIKOR LEHET IGÉNYBE VENNI A KÖZREMŰKÖDÉSÉT?	42
TELJESÍTÉSI MEGBÍZOTT IGÉNYBE VÉTELE ESETÉN KELL-E A KÉT FÉLNEK MEGÁLLAPODÁST KÖTNI?	42
A TELJESÍTÉSI MEGBÍZOTT CSÖKKENTHETI-E BRUTTÓ SZAKKÉPZÉSI HOZZÁJÁRULÁSI KÖTELEZETTSÉGÉT?	43
3.6. <i>A TANULÓSZERZŐDÉS ÉRVÉNYESSÉGE</i>	43
MI TÖRTÉNIK A TANULÓSZERZŐDÉSSEL, HA A TANULÓ SZÜLEIVEL EGYÜTT ÁTMENETILEG KÜLFÖLDRE KÖLTÖZIK?	43
MI TÖRTÉNIK A TANULÓSZERZŐDÉSSEL, HA A TANULÓ A GYAKORLATI KÉPZÉS EGY RÉSZÉT AZ ISKOLA SZERVEZÉSÉBEN KÜLFÖLDÖN TÖLTI?	44
MI TÖRTÉNIK A TANULÓSZERZŐDÉSSEL, HA A TANULÓ MAGÁNTANULÓ LESZ?	44
MI TÖRTÉNIK A TANULÓSZERZŐDÉSSEL A 10. ÉVFOLYAMON, HA A TANULÓ A SZINTVIZSGÁN MEGBUKOTT, ÉS IDÁIG – AZ ELSŐ SZAKKÉPZŐ ÉVFOLYAMON (9. OSZTÁLY ESETÉN) – A GYAKORLATI KÉPZÉSÉRE EGY, A GYAKORLATI KÉPZÉS FOLYTATÁSÁRA JOGSULT SZERVEZET KIZÁRÓLAG GYAKORLATI KÉPZÉSI CÉLT SZOLGÁLÓ TANMŰHELYÉBEN KERÜLT SOR?	44
MIKOR SZŰNIK MEG A TANULÓ TANULÓSZERZŐDÉSE, HA JELENTKEZIK A KOMPLEX SZAKMAI VIZSGÁRA, DE BETEGSÉGE MIATT NEM TUDJA ELKEZDENI?	45
MIKOR SZŰNIK MEG A TANULÓ TANULÓSZERZŐDÉSE, HA MEGKEZDI A KOMPLEX SZAKMAI VIZSGÁJÁT, DE BETEGSÉGE MIATT NEM TUDJA AZT BEFEJEZNI?	45
3.7. <i>A TANULÓSZERZŐDÉS MÓDOSÍTÁSA, MEGSZŰNÉSE ÉS MEGSZŰNTETÉSE</i>	45
KI ÉS MILYEN FORMÁBAN MÓDOSÍTHATJA A TANULÓSZERZŐDÉST?	45
KINEK ÉS MILYEN SZERVEZETEK RÉSZÉRE KELL A TANULÓSZERZŐDÉS MÓDOSÍTÁST BEJELENTENIE?	45
MILYEN JELLEGŰ MÓDOSÍTÁSOKAT KELL A KAMARÁNAK BEJELENTENI?	46
KELL-E MÓDOSÍTANI A TANULÓSZERZŐDÉST, HA A SZERVEZET JOGUTÓDLÁSSAL SZŰNIK MEG?	46
MIKOR SZŰNIK MEG A TANULÓSZERZŐDÉS?	46
MILYEN MÓDON ÉRTESÜL A SZERVEZET A TANULÓ SZAKKÉPZŐ ISKOLÁBÓL VALÓ KIZÁRÁSÁRÓL, ILLETVE TANULÓI JOGVISZONYÁNAK MEGSZŰNÉSÉRŐL?	47
MILYEN MÓDON SZŰNTETHETŐ MEG A TANULÓSZERZŐDÉS?	47
MIKOR SZŰNTETHETŐ MEG FELMONDÁSSAL A TANULÓSZERZŐDÉS?	47
MIKOR SZŰNTETHETŐ MEG A TANULÓSZERZŐDÉS AZONNALI HATÁLYÚ FELMONDÁSSAL?	48
KELL-E INDOKOLNIA A TANULÓNAK A TANULÓSZERZŐDÉS AZONNALI HATÁLYÚ FELMONDÁSSAL TÖRTÉNŐ MEGSZŰNTETÉSÉT?	48
KELL-E INDOKOLNIA A SZERVEZETNEK A TANULÓSZERZŐDÉS AZONNALI HATÁLYÚ FELMONDÁSÁT?	48
FELMONDHAJTJA-E A SZERVEZET EGYOLDALÚAN A TANULÓSZERZŐDÉST, HA A TANULÓ A TANÉV VÉGÉN GYENGE TANULMÁNYI EREDMÉNYT ÉRT EL?	49

FELMONDHATJA-E A SZERVEZET A TANULÓSZERZŐDÉST, HA A TANULÓ A GYAKORLATI KÉPZÉSEN (IGAZOLT VAGY IGAZOLATLAN FORMÁBAN) GYAKRAN NEM JELENIK MEG?	49
HA A TANULÓ EGY TANÉVRE VETÍTETT MULASZTÁSA ELÉRI A GYAKORLATI KÉPZÉSI IDŐ 20%-ÁT, DÖNTHET-E A SZERVEZET ÚGY, HOGY A TANULÓSZERZŐDÉST ENNEK ELLENÉRE SEM MONDJA FEL AZONNALI HATÁLYAL?	50
MIKOR NEM MONDhatja FEL A TANULÓSZERZŐDÉST A SZERVEZET?	50
MIKOR SZÚNIK MEG A TANULÓSZERZŐDÉS A SZERVEZET RÉSZÉRŐL TÖRTÉNŐ FELMONDÁS ESETÉN?.....	50
KÖTELES-E A SZERVEZET A TANULÓ RÉSZÉRE A GYAKORLATI IDŐT IGAZOLNI?	51
KINEK A FELADATA A TANULÓ TOVÁBBI GYAKORLATI KÉPZÉSÉNEK ELŐSEGÍTÉSE, HA A GYAKORLATI KÉPZÉST ELLÁTÓ SZERVEZET JOGUTÓD NÉLKÜL SZÚNIK MEG, VAGY A SZERVEZETET ELTILTJÁK A GYAKORLATI KÉPZÉSBEN VALÓ RÉSZVÉTELTŐL?	51
3.8. A TANULÓSZERZŐDÉS SZÜNETELTETÉSE	51
MI TÖRTÉNIK A TANULÓSZERZŐDÉSSEL, HA A TANULÓ SZÜLÉSI SZABADSÁGRA MEGY?.....	51
MILYEN EGYÉB ESETBEN SZÜNETELTETHETŐ MÉG A TANULÓSZERZŐDÉS?	51
3.9. A TANULÓSZERZŐDÉSSEL KAPCSOLATOS JUTTATÁSOK	52
MILYEN JUTTATÁSOK ILLETIK MEG A TANULÓSZERZŐDÉSES TANULÓT?	52
A TANULÓSZERZŐDÉSES PÉNZBELI JUTTATÁS AZONOS-E A SZAKISKOLÁSOK SZÁMÁRA ADHATÓ TANULMÁNYI ÖSZTÖNDÍJJAL? KI MILYEN ESETBEN KAPHATJA, KI FIZETI ÉS MEKKORA ÖSSZEGŰ?	52
CSÖKKENTHETŐ-E A TANULÓI HAVI PÉNZBELI JUTTATÁSÁNAK MÉRTÉKE, HA A TANULÓ PÉLDÁUL A MÁSODIK SZAKKÉPZŐ ÉVFOLYAMBAN CSAK KÉTHETENTE 6 NAPOT VAN GYAKORLATON, AZ SZVK SZERINT PEDIG 30%-70% AZ ELMÉLET-GYAKORLAT ARÁNYA?.....	53
VÁLTOZIK-E A PÉNZBELI JUTTATÁSÁNAK MÉRTÉKE, HA A TANULÓ ELÉGTELEN TANULMÁNYI EREDMÉNYE MIATT ÉVISMÉTLÉSRE KÖTELEZETT?	53
MEKKORA AZ ÉVISMÉTLÉSRE KÖTELEZETT TANULÓ PÉNZBELI JUTTATÁSÁNAK MÉRTÉKE A MEGISMÉTELT ÉVFOLYAM MÁSODIK FÉLÉVÉBEN?.....	53
HOGY ALAKUL AZ ÉVISMÉTLÉST KÖVETŐEN A TANULÓ PÉNZBELI JUTTATÁSA A KÖVETKEZŐ ÉVFOLYAMBAN?	53
MEKKORA PÉNZBELI JUTTATÁS ILLETI MEG A TANULÓT A RÉGI KÉPZŐHELYÉN AZ ADOTT HÓNAPBAN, HA FELBONTJA A TANULÓSZERZŐDÉSÉT?	54
HA A TANULÓ KÉPZŐHELYET VÁLT, MEKKORA PÉNZBELI JUTTATÁS ILLETI MEG A VÁLTÁS HÓNAPJÁBAN AZ ÚJ KÉPZŐHELYEN?.....	54
KELL-E EMELNI TANULÓ PÉNZBELI JUTTATÁSÁT, HA AZ ADOTT FÉLÉVBEN TANULMÁNYI KÖTELEZETTSÉGÉNEK EREDMÉNYESEN ELEGET TETT? HA IGEN, MI ALAPJÁN?	54
HELYESEN JÁR-E EL AZ A GYAKORLATI KÉPZŐ, AKI EREDMÉNYES FÉLÉV ESETÉN 1%-KAL EMELI A TANULÓK PÉNZBELI JUTTATÁSÁT A KÖVETKEZŐ FÉLÉVBEN FÜGGETLENÜL ATTÓL, HOGY MILYEN TANULMÁNYI ÁTLAGOT ÉRTEK EL?	55
KELL-E AZ EREDMÉNYES FÉLÉV ESETÉN A TANULÓI DIJASZÁRÁT TOVÁBB EMELNI, HA AZ ÉV ELEJÉN A MINIMÁLBÉR EMELKEDÉSE MIATT AMÜGY IS KORRIGÁLTÁK?	55
CSÖKKENTHETŐ-E A TANULÓ HAVI PÉNZBELI JUTTATÁSA, HA IGAZOLATLANUL HIÁNYZIK A GYAKORLATRÓL?.....	55
JÁR-E A TANULÓNAK PLUSZ PÉNZBELI JUTTATÁS, HA AZ IGAZOLATLAN MULASZTÁSÁT PÓTOLJA (ESETLEG AZ OKTATÁSI SZÜNETEK, ILLETVE A SZABADNAPOK TERHÉRE)?	56
MEDDIG JÁR A TANULÓNAK A PÉNZBELI JUTTATÁS, HA AZ UTOLSÓ (BEFEJEZŐ) SZAKKÉPZŐ ÉVFOLYAMON A TANULMÁNYI KÖTELEZETTSÉGÉT NEM TELJESÍTI?	56
MEDDIG ILLETIK MEG A TANULÓT A TANULÓI JUTTATÁSOK, HA BEFEJEZTE TANULMÁNYAIT, SIKERES SZAKMAI VIZSGÁT TETT?	56
A TANULÓT AZ OKTATÁSI SZÜNETBEN IS MEGILLETI-E A PÉNZBELI JUTTATÁSA?	56
MEKKORA ÖSSZEGŰ PÉNZBELI JUTTATÁS ILLETI MEG A TANULÓT, HA BETEGSZABADSÁGON VAN?.....	57
ADÓMENTES-E A TANULÓSZERZŐDÉS ALAPJÁN SZAKKÉPZŐ ISKOLAI TANULMÁNYOKAT FOLYTATÓ TANULÓT JOGVISZONYA ALAPJÁN MEGILLETŐ JUTTATÁSA A KERESŐKÉPTELENSÉGE IDEJÉN?.....	57
MILYEN JUTTATÁSOK JÁRNAK A TANULÓNAK, HA A TANULÓI JOGVISZONYA SZÜNETEL?.....	57
A TANULÓ A SZORGALMI IDŐSZAKBAN SZAKMAI GYAKORLATÁT NEM HETI CIKLIKUS VÁLTÁSSAL, HANEM TÖMBÖSÍTETT FORMÁBAN TELJESÍTI. VÁLTOZNAK-E A KIFIZETÉSI ÉS AZ ELSZÁMOLÁSI SZABÁLYOK?.....	57
AZ ÁLLAMI GONDOSKODÁSBAN RÉSZESÜLŐ TANULÓ RÉSZÉRE ÁTUTALT PÉNZBELI JUTTATÁSSAL KI RENDELKEZIK?	58
3.10. EGYÉB JUTTATÁSOK	58
HAVONTA MEKKORA ÖSSZEGŰ ÉRSZÉBET UTALVÁNYRA JOGOSULT A TANULÓ?	58
KÖTELEZŐ-E AZ ÚTIKÖLTSÉG-TÉRÍTÉS AKKOR, HA A TANULÓ A LAKHELYÉRŐL A SZERVEZET GYAKORLATI KÉPZÉSI HELYÉRE HELYI TÖMEGKÖZLEKEDÉSI ESZKÖZZEL NEM TUD ELJUTNI?	58

4.	GYAKORLATI KÉPZÉS EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁSSAL	59
	KELL-E FIZETNI TANULÓI JUTTATÁST AZ EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁSSAL TELJESÍTETT GYAKORLATON? HA IGEN, MEKKORA ÖSSZEGŰ DÍJAZÁS ILLETI MEG A TANULÓT?	60
	AZ ÖSSZEFÜGGŐ NYÁRI GYAKORLATON LÉVŐ TANULÓ SZÁMÁRA A SZERVEZETNEK MILYEN EGYÉB JUTTATÁSOKAT KELL BIZTOSÍTANIA?	60
	AZ EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁSOS TANULÓ SZÁMÁRA FELELŐSSÉGBIZTOSÍTÁST AZ ISKOLÁNAK VAGY A SZERVEZETNEK KELL KÖTNIÉ?	60
	A TANULÓ SZAKKÖZÉPISKOLA 9-12. ÉVFOLYAMÁRA JÁR. A NYÁRI GYAKORLATÁRA HOL KERÜLHET SOR ÉS MILYEN SZERZŐDÉSSSEL?	61
	A TANULÓ SZAKKÖZÉPISKOLA 9-12. ÉVFOLYAMÁRA JÁR. A NYÁRI GYAKORLATÁRA SZERVEZETNÉL KERÜL SOR. KELL-E A TANULÓNAK PÉNZBELI JUTTATÁST FIZETNI?	61
	A TANULÓ SZAKKÉPZÉSI ÉVFOLYAMON EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁSSAL SZERVEZETT ÖSSZEFÜGGŐ NYÁRI GYAKORLATRÓL HIÁNYZIK. CSÖKKENTHETŐ-E A PÉNZBELI JUTTATÁSA?.....	61
5.	A SZAKKÉPZÉSI HOZZÁJÁRULÁS ELSZÁMOLÁSA	62
	JOGOSULT-E A VÁLLALKOZÁS A SZAKKÉPZÉSI HOZZÁJÁRULÁSSAL SZEMBEN ELSZÁMOLÁSRA, HA AZ ÁTALÁNYDÍJAS ADÓZÁST VÁLASZTOTTA?	62
	ÉVA HATÁLYA ALÁ TARTOZÓ VÁLLALKOZÓ ELSZÁMOLHAT-E KÖLTSÉGEKET A SZAKKÉPZÉSI HOZZÁJÁRULÁSSAL SZEMBEN?	62
	ELSZÁMOLHAT-E KÖLTSÉGEKET A SZAKKÉPZÉSI HOZZÁJÁRULÁSSAL SZEMBEN AZ A VÁLLALKOZÁS, AMELY A KIVÁT VÁLASZTOTTA?	63
	A KATA ADÓALANY VÁLLALKOZÓ JOGOSULT-E A SZAKKÉPZÉSI HOZZÁJÁRULÁSSAL SZEMBEN ELSZÁMOLÁSÁRA?.....	63
5.1.	<i>ELSZÁMOLÁS ÉS VISSZAIGÉNYLÉS</i>	63
	MI A SZAKKÉPZÉSI HOZZÁJÁRULÁS ALAPJA ÉS MEKKORA A MÉRTÉKE?	63
	MEKKORA ÖSSZEGGEL LEHET CSÖKKENTENI AZ ÉVES HOZZÁJÁRULÁSI KÖTELEZETTSÉGET?	63
	KINEK VAN LEHETŐSÉGE A VISSZAIGÉNYLÉSRE?	64
	HOGYAN KELL A BRUTTÓ KÖTELEZETTSÉG MÉRTÉKÉNEK CSÖKKENTÉSÉT KISZÁMOLNI?.....	64
	MIKORTÓL VEHETŐ IGÉNYBE A KÖTELEZETTSÉGCSÖKKENTŐ TÉTEL (NORMATÍVA), HA A TANULÓSZERZŐDÉS MEGKÖTÉSÉRE A HÓNAP KÖZBEN KERÜL SOR?	65
	MEDDIG ÉRVÉNYESÍTHETŐ A KÖTELEZETTSÉGCSÖKKENTŐ TÉTEL (NORMATÍVA), HA A TANULÓSZERZŐDÉS MEGSZÜNÉSÉRE A HÓNAP KÖZBEN KERÜL SOR?	65
	ÉRVÉNYESÍTHETŐ-E A KÖTELEZETTSÉGCSÖKKENTŐ TÉTEL (NORMATÍVA), HA A TANULÓSZERZŐDÉS SZÜNETEL?	65
6.	TERÜLETI KAMARÁK ELÉRHETŐSÉGEI	66
7.	TÖRVÉNYI HÁTTÉR	70
8.	MELLÉKLET:	71
	TANULÓI JUTTATÁSOK ÉS NORMATÍV TÁMOGATÁSOK SPECIÁLIS ESETEKBEN	71

Ajánló

2013-ban kiadott „Tanulószerződéssel a munka világában” című kiadványunk óta a jogszabályok több pontban módosultak, hatályba léptek új paragrafusok, jogértelmezési kérdésekben kaptunk szakmai véleményeket minisztériumoktól és az adóhatóságtól. Ezek a tények inspiráltak bennünket arra, hogy a kézikönyvet aktualizáljuk, kiegészítsük az új információkkal.

A kiadvány évek óta megszokott struktúráját úgy változtattuk, hogy tömbösítettük az azonos témakörben jelentkező kérdéseket, külön kezelve az általános, a gyakorlati képzés egészére vonatkozó, illetve a speciális, a tanulószerződés és együttműködési megállapodás keretében folyó szakmai gyakorlat mindennapi problémáira fókuszálókat – segítve ezzel a felhasználók munkáját. Célunk, hogy közérthető megfogalmazásban lehetőleg minél több olyan kérdésre választ adjunk, amely a gyakorlati képzéssel kapcsolatban a napi gyakorlatban felmerül.

Kiadványunkat ezért jó szívvel ajánljuk a tanulóképzéssel foglalkozó gazdálkodó és egyéb szervezeteknek, egyéni vállalkozóknak, könyvelőknek, tanulóknak és szüleiknek, valamint a szakképző iskoláknak.

A gazdálkodó és egyéb szervezetek, egyéni vállalkozók figyelmébe ajánljuk a következő fejezeteket:

- A gyakorlati képzésre vonatkozó általános szabályok
- Gyakorlati képzés tanulószerződéssel
- Gyakorlati képzés együttműködési megállapodással
- A szakképzési hozzájárulás elszámolása
- Területi kamarák elérhetőségei
- Törvényi háttér
- Melléklet

A könyvelők figyelmét elsősorban az alábbi fejezetekre és alfejezetekre hívjuk fel:

- A gyakorlati képzésre vonatkozó általános szabályok
- A tanulószerződéssel kapcsolatos juttatások
- Gyakorlati képzés együttműködési megállapodással
- A szakképzési hozzájárulás elszámolása
- Területi kamarák elérhetőségei

- Törvényi háttér
- Melléklet

A tanulók, szülők számára elsősorban a következő fejezetekben található fontos információk:

- A gyakorlati képzésre vonatkozó általános szabályok
- Gyakorlati képzés tanulószereződéssel
- Gyakorlati képzés együttműködési megállapodással
- Területi kamarák elérhetőségei
- Törvényi háttér
- Melléklet

A szakképző iskolák részére elsősorban az alábbi fejezetekben gyűjtöttük össze az őket érintő kérdéseket:

- A gyakorlati képzésre vonatkozó általános szabályok
- Gyakorlati képzés tanulószereződéssel
- Gyakorlati képzés együttműködési megállapodással
- Területi kamarák elérhetőségei
- Törvényi háttér

A kiadvány egészében az egyszerűség kedvéért a következő rövidítéseket, illetve egyszerűsítéseket használjuk:

- A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvényre az **Szt.** rövidítéssel utalunk.
- A szakképzési hozzájárulásról és a képzés fejlesztésének támogatásáról szóló 2011. évi CLV. törvényre való hivatkozásnál az **Szht.** rövidítést használjuk.
- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvényt röviden **köznevelési törvényként** említjük.
- A gazdálkodó vagy egyéb szervezetet egyszerűen csak **szervezetnek** nevezzük.

1. A gyakorlati képzés alapfogalmai

- *első szakképesítés:* az iskolai rendszerű szakképzésben elsőként megszerzett, az OKJ-ban szereplő minden olyan államilag elismert szakképesítés, amely munkakör betöltésére, foglalkozás, tevékenység gyakorlására képesít;
- *második és további szakképesítés:* az iskolai rendszerű szakképzésben megszerzett, az OKJ-ban szereplő minden olyan államilag elismert szakképesítés, amely munkakör betöltésére, foglalkozás, tevékenység gyakorlására képesít, és már meglévő, államilag elismert szakképesítés birtokában szerzik meg. Második és további szakképesítés költségvetési támogatása szempontjából figyelmen kívül kell hagyni azt az OKJ-ban szereplő, államilag elismert szakképesítést, amelyet iskolarendszeren kívüli szakképzésben szereztek. Nem számít második szakképesítésnek a meglévő szakképesítéssel betölthető munkakör magasabb színvonalon való ellátását biztosító képzésben – szakmai és vizsgakövetelményben meghatározott körben – szerzhető szakképesítés;
- *gazdálkodó szervezet:* gyakorlati képzést folytató, szakképzési hozzájárulásra kötelezett jogi személy, jogi személyiség nélküli gazdasági társaság, egyéni cég, egyéni vállalkozó;
- *egyéb szerv, szervezet:*
  - a) a köznevelési intézmények kivételével az Egészségügy, az Egészségügyi technika, a Szociális, a Pedagógia, a Képző- és iparművészet, a Hang-, film és színháztechnika ágazatba tartozó, valamint a honvédelemért felelős miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítések megszerzésére irányuló gyakorlati képzést szervező
    - aa) költségvetési szervként működő intézmény,
    - ab) alapítvány, egyesület, egyházi jogi személy,
    - ac) ab) alpontban meghatározottak fenntartásában működő intézmény, továbbá
  - b) a Mezőgazdaság, a Kertészet és parképítés, valamint az Élelmiszeripar ágazatba tartozó gyakorlati képzést szervező östermelő,
  - c) a vidékfejlesztésért felelős miniszter az általa fenntartott szakképző iskola tanulója tekintetében, amennyiben a tanuló a szakképző iskola termelői

tevékenységet folytató saját tangazdaságában, tanüzemében vesz részt gyakorlati képzésen.

- *nyilvántartást vezető szerv*: a területileg illetékes gazdasági kamara;
- *állam által elismert szakképesítés*: az Országos Képzési Jegyzékben (a továbbiakban: OKJ) meghatározott szakképesítés;
- *egészségügyi alkalmasság*: annak az orvosi szakvéleményre alapozott megállapítása, hogy a szakképzésbe bekapcsolódni szándékozó személy testi adottságai, egészségi és pszichikai állapota alapján képes önmaga és mások veszélyeztetése nélkül a választott szakma szerinti tevékenység, foglalkozás gyakorlására és a szakmai vizsgára való felkészülésre;
- *pályaalkalmassági követelmény*: a szakképzésbe történő bekapcsolódás – szakmai és vizsgakövetelményben meghatározott – azon feltétele, amely alapján megállapítható, hogy a szakképzésben részt venni szándékozó személy képességei, készségei alapján sikeresen fel tud készülni a választott szakképesítés komplex szakmai vizsgájára és a választott tevékenység, foglalkozás ellátására;
- *gyakorlati képzést szervező*: a gyakorlati képzés feltételeinek biztosításáért felelős szakképző iskola vagy e törvény szerint nyilvántartásba vett gyakorlati képzést folytató;
- *gyakorlati képzést folytató*: gyakorlati képzési tevékenységét iskolai tanműhelyben, vagy együttműködési megállapodás, tanulószerveződés alapján ténylegesen folytató, a gyakorlati követelményekre való felkészítést végző szerv;
- *kizárólag gyakorlati képzési célt szolgáló tanműhely (KTM)*: kifejezetten erre a célra létrehozott vagy átalakított, a termeléstől, szolgáltató tevékenységtől teljesen elkülönített, a nyilvántartást vezető szerv által kizárólag gyakorlati képzési célt szolgáló tanműhelyé minősített, állandó tanműhelyvezetői felügyelettel működő, legalább nyolc tanuló képzésre alkalmas, iskolán kívüli gyakorlati képzőhely, ahol a tanulók tanulószerveződés vagy együttműködési megállapodás alapján vesznek részt a gyakorlati képzésben;
- *kizárólag gyakorlati képzési célt szolgáló képzőhely (KKH)*: kifejezetten erre a célra létrehozott vagy átalakított, a termeléstől, szolgáltató tevékenységtől teljesen elkülönített, iskolán kívüli gyakorlati képzőhely, amely az Szt. 2 §. 50. pontban megfogalmazott egyéb kritériumoknak nem mindenben felel meg.
- *egyéb képzőhely*: nem kizárólag gyakorlati képzési célt szolgáló képzőhely.

2. A gyakorlati képzésre vonatkozó általános szabályok

2.1. A képzés ingyenessége

Kérhet-e a szervezet a szakiskolai tanulótól a gyakorlati képzésért költségtérítést?

A nappali oktatás munkarendje szerinti oktatásban részt vevő tanulótól gyakorlati képzésének megszervezéséért, végzéséért és a gyakorlati képzés feltételeinek biztosításáért **a szervezet nem fogadhat el hozzájárulást és nem kérhet költségtérítést.** Ez a szabály az állam által elismert első szakképesítés megszerzésére vonatkozik.

Milyen jogi következményekkel kell számolnia a szervezetnek, ha a tanulótól a gyakorlati képzésért mégis költségtérítést kér?

Ha a szervezet a tanulótól a gyakorlati képzésért költségtérítést kér, törvénysértést követ el. A tanuló elméleti képzését végző szakképző iskola kötelessége, hogy a tilalom megszegéséről – a tényről tudomást szerezve – a területileg illetékes gazdasági kamarát 15 napon belül tájékoztassa. A gazdasági kamara – a gazdasági érdekképviseleti szervezetekkel együttműködve – a vétkes szervezetet legfeljebb öt évre eltilthatja a gyakorlati képzésben való részvételtől. A szervezet az elfogadott pénzbeli, anyagi, természetbeni hozzájárulást vagy költségtérítés összegét köteles visszafizetni a tanulónak vagy a tanuló szülőjének. A tilalmat megszegő gyakorlati képzést folytató szervezet nevét a gazdasági kamara nyilvánosságra hozza a honlapján, a területileg illetékes gazdasági kamara eltiltó határozatától számított öt munkanapon belül.

2.2. A szervezet kötelezettségei

Kire bízhatja a szervezet a tanulók gyakorlati képzését?

A gyakorlati képzést folytató szervezetnél folyó gyakorlati képzésben gyakorlati oktatóként olyan személy vehet részt, aki

- megfelelő szakirányú szakképesítéssel és legalább ötéves szakmai gyakorlattal rendelkezik,

- azon szakképesítések tekintetében, amelyekben a szakképesítésért felelős miniszter kiadta a mestervizsga követelményeit, mestervizsgával rendelkezik (hatályos 2015. szeptember 1-től!),
- büntetlen előéletű, és
- nem áll a gyakorlati képzési tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt.

Gyakorlati oktatóként elsősorban a szakoktatói képesítéssel rendelkező személyt kell alkalmazni.

Szükséges-e a tanulót a gyakorlati képzés megkezdése előtt munkavédelmi oktatásban részesíteni?

Igen. A szervezet munkabiztonsági és tűzvédelmi oktatás keretében köteles gondoskodni arról, hogy a tanulók, a gyakorlati képzés megkezdése előtt elsajátítsák a biztonságos munkavégzés alapvető ismereteit. A szervezet munkabiztonsági és tűzvédelmi oktatási kötelezettsége a gyakorlati képzés teljes ideje alatt fenn áll. Ezek a helyi szokásoknak megfelelő gyakorisággal ismétlődő általános oktatások, valamint a szakmai gyakorlati oktatásba beépített, az adott gépre, eszközre, munkaműveletre vonatkozó munka- és tűzvédelmi szabályok megtanítása.

A gyakorlati képzés során kiemelt figyelmet kell fordítani a munkavédelmi szabályok betartására. A tanulók – életkori sajátosságaikra tekintettel – bizonyos eszközöket és gépeket (így pl. faipari szalagfűrész, villamos köszörűgép stb.) felügyelet nélkül egyáltalán nem használhatnak. A tanulókat a munkavállalókkal azonos módon el kell látni – a tevékenység jellegének megfelelően előírt – egyéni védőeszközzel, és szükség szerint védőitallal is.

Változó munkahelyen folyó gyakorlati képzés esetében, új technológia, új gépek beállítását követően milyen gyakorisággal kell a tanulót munkavédelmi oktatásban részesíteni?

A változó munkahelyen folyó munkavégzés esetében a tanuló munkavédelmi oktatását **minden új helyszínen el kell elvégezni.** Minden alkalommal meg kell ismételni a munkavédelmi oktatást, ha a szervezet olyan új technológiát vezet be, illetőleg új gépet helyez üzembe, amellyel a tanuló a gyakorlati képzés során kapcsolatba kerül.

Milyen kötelezettség terheli a szervezetet az egészséges és biztonságos munkakörülmények biztosítása során?

Az egészséges és biztonságos munkakörülmények biztosításának követelményeit a **munkavédelmi törvény írja elő**, amelyek a gyakorlati képzésben részt vevő tanulóra is érvényesek. A feltételek között olyan elemi szabályok is találhatóak, mint például a megfelelő mennyiségű és minőségű ivóvíz, öltöző-, tisztálkodási, étkezési, és szükség szerint pihenőhelyiség biztosítása. Ide tartozik a munkavégzés során felmerülő balesetveszély elhárítása ugyanúgy, mint a megfelelő mesterséges és természetes világítás biztosítása is.

Kinek kell gondoskodnia a szervezetenél gyakorlati képzésben részt vevő tanuló rendszeres orvosi vizsgálatáról?

A tanuló rendszeres orvosi vizsgálatáról, a képzési idő alatt a **gyakorlati képzés szervezőjének**, tehát tanulószervezőjének esetében a **szervezetnek** kell gondoskodnia, együttműködési megállapodásnál a képzést szervező szakképző iskolának.

Kinek a feladata a tanuló egészségügyi és pályaalkalmassági vizsgálatra irányítása?

A **szakképző iskoláé**. Iskolai rendszerű szakképzésbe csak olyan tanulót lehet felvenni, aki az adott szakképesítésre a szakmai és vizsgakövetelményben előírt egészségügyi alkalmassági, továbbá a pályaalkalmassági követelményeknek megfelel, és ez alapján előreláthatóan nincs akadálya a komplex szakmai vizsgára bocsátásnak. A vizsgálatot a felvételi eljárás során kell elvégezni. Mivel tanulószervező csak azzal a tanulóval köthető, aki megfelel mindkét alkalmassági előírásnak, ezért a szakképző iskolának értesítenie kell a vizsgálatok dátumáról a nyilvántartást vezető szervet (a kamarát).

Mi a feladata a szervezetnek, ha a tanuló a gyakorlati képzés során rendszeresen ugyanazon tünettel kerül táppénzes állományba?

A **szervezet köteles a tanulót soron kívüli szakmai alkalmassági vizsgálatra küldeni**, ha a tanuló egészségi állapotában olyan változás következik be, amely feltehetően alkalmatlanná teszi az adott munkakör biztonságos ellátására, vagy az adott szakképesítés elsajátítására, illetve gyakorlására (pl. ekcéma, asztma, hosszan tartó betegség után stb.). Mivel a tanuló tanköteles, a soron kívüli szakmai

alkalmassági vizsgálatra küldésről a szervezetnek a szakképző iskolát is javasolt értesítenie.

2.3. A gyakorlati képzésben részt vevő tanuló munkaideje

Mely napokon nem kerülhet sor a tanuló gyakorlati képzésére?

A szervezetnél a tanuló gyakorlati képzésére nem kerülhet sor:

- az elméleti képzési napokon,
- a szakképző iskola által szervezett olyan rendezvény napján, amelyen minden tanuló részvétele kötelező,
- a tanuló tanulmányok alatti vizsgája napjain és a tanulmányokat befejező komplex szakmai vizsgája napjain,
- minden olyan esetben, amikor a munkajogi szabályok szerint a munkavállaló mentesül a munkavégzési kötelezettség alól.

Mikor mentesül még a tanuló a gyakorlati képzésen való részvételi kötelezettség alól?

A tanuló mentesül a gyakorlati képzésen való részvételi kötelezettség alól, amíg állampolgári kötelezettségét teljesíti (így például a választások alkalmával a szavazás idejére, vagy hatóság előtti megjelenés időtartama alatt), továbbá közeli hozzátartozója (pl. egyenesági rokon, örökbefogadó, mostoha- és nevelőszülő, testvér) halála esetén. Ugyancsak mentesülési ok a betegállomány, a kötelező orvosi vizsgálaton való részvétel, valamint minden más olyan elháríthatatlan ok (pl. árvíz), amely miatt nem tud a képzőhelyen megjelenni. A mulasztásokat ezekben az esetekben is hitelt érdemlően igazolnia kell a tanulónak.

Napi hány órában lehet a tanulót a gyakorlati képzés során foglalkoztatni?

Amennyiben a tanuló fiatalkorú, a jogszabály a képzési időt napi hét órában határozza meg. Nagykorú tanuló esetében a képzési idő a napi nyolc órát nem haladhatja meg.

A nap mely időszakában lehet a tanulót foglalkoztatni?

A fiatalkorú tanuló gyakorlati képzésére hat és huszonkét óra között kerülhet sor. A gyakorlati képzés befejezése és a következő napi gyakorlati képzés megkezdése előtt a tanuló részére tizenhat óra pihenőidőt kell biztosítani.

Kötelezhető-e a tanuló éjszakai munkára, rendkívüli munkavégzésre, készenlét ellátására?

Nem! A tanuló éjszakai munkára, rendkívüli munkavégzésére (túlmunka), valamint készenlét ellátásra nem vehető igénybe.

Mikor szervezhető gyakorlati képzés?

Az iskolai rendszerű szakképzésben a gyakorlati képzés a szorgalmi időszakban teljesítendő gyakorlati képzésből és a szorgalmi időszakon kívüli összefüggő szakmai gyakorlati képzésből áll.

Az iskolai rendszerű szakképzésben a gyakorlati képzés – az összefüggő szakmai gyakorlat kivételével – csak a tanév szorgalmi időszakában szervezhető meg. **Az őszi, a téli és a tavaszi szünet ideje alatt gyakorlati képzés nem szervezhető.**

Mikor van a tanulónak oktatási szünete és mikor pihenőnapja?

Oktatási szünetek:

- őszi szünet
- téli szünet
- tavaszi szünet.

Pihenőnap:

- A pihenőnap munkanapokban számítandó, kiadásánál a heti rendes pihenőnapokat és a munkaszüneti napokat figyelmen kívül kell hagyni.
- **A pihenőnap kiadásánál a tanulókat a köznevelési törvény alapján megillető őszi, téli és tavaszi szüneteket – miután ez valamennyi tanulót megilleti – nem kell „levonni” a pihenőnapok számából.**

Hány pihenőnap illeti meg tanévenként a tanuló szerződéssel gyakorlati képzésben részt vevő tanulót?

A gyakorlati képzésben részt vevő tanulót tanévenként azokban a tanévekben, amelyekben a tizenkilencedik életévét még nem tölti be, legalább harmincöt nap, ezt követően legalább harminc nap pihenőnap illeti meg. (A pihenőnap kiadásánál figyelemmel kell lenni a tanulókat a köznevelési törvény alapján megillető őszi, téli, tavaszi és nyári szünet kiadásának rendjére.)

Hogyan kell kiszámolni az oktatási szünetet és a felkészülési időt?

Az oktatási szünet számítása nem a naptári év, hanem a tanév (szeptember 1-től augusztus 31-ig) alapul vételével történik. Az oktatási szünet és a felkészülési idő kiadásánál a heti pihenőnapokat és a munkaszüneti napokat figyelmen kívül kell hagyni.

Foglalkoztathatja-e a szervezet gyakorlati képzés céljából a tanulót heti pihenőnapokon, illetőleg munkaszüneti napokon?

A szervezet heti pihenőnapokon, illetőleg munkaszüneti napokon (a munka törvénykönyvében meghatározott napok, általában a nemzeti ünnepek, illetve újév, húsvét, pünkösd és karácsony) – **a szakképző iskola hozzájárulásával** – csak akkor foglalkoztathatja a tanulót gyakorlati képzés céljából, **ha a szervezetnél rendeltetése folytán e napokon is munkavégzés folyik** (pl. vendéglátás, kereskedelem stb.) vagy ha a tanuló a mulasztását pótolja. Az **igénybe vett idő helyett** – lehetőleg a következő gyakorlati képzési napon – ugyanolyan mértékben **kell szabadidőt biztosítani**, kivéve, ha a tanuló a mulasztását pótolja.

Hogyan és milyen mértékben kell a tanuló részére szabadidőt biztosítani, ha a tanuló gyakorlati képzésére heti pihenőnapon, illetve munkaszüneti napon kerül sor?

A heti pihenőnapon, illetve munkaszüneti napon **teljesített gyakorlati képzés időtartama helyett** a tanulónak **a hét más gyakorlati képzési napján kell szabadidőt biztosítani**. A szabadidő mértéke megegyezik a heti pihenőnapon, illetve munkaszüneti napon teljesített gyakorlati képzés időtartamával.

Ha a munkavégzésre a heti pihenőnapon, illetve munkaszüneti napon azért került sor, mert a tanuló a mulasztását pótolta, nem jár a részére szabadidő.

Kell-e a tanuló részére munkaközi szünetet biztosítani?

Ha a napi gyakorlati képzési idő a **négy és fél órát meghaladja**, a tanuló részére legalább 30 perc megszakítás nélküli szünetet a képzési időn belül biztosítani kell.

A szakmai vizsga előtt hány nap felkészülési időt kell a tanuló részére biztosítani?

A tanulót a tanulmányokat befejező komplex szakmai vizsga előtt, a vizsgára való felkészülés céljára, **legalább tíz nap** felkészülési időt illeti meg, amelyet a gyakorlati képzés idejének terhére, összefüggően kell kiadni. 2014-ben az utolsó tanítási nap május 9. péntek, ezért a tanuló utolsó gyakorlati munkanapja április 24. csütörtök.

A befejező szakképző évfolyamon az utolsó tanítási nap után kell-e gyakorlatra járnia a tanulónak?

Nem! Az utolsó tanítási nap és a szakmai vizsga között nem kötelező a tanulónak gyakorlati képzésen részt vennie, hiszen **az utolsó tanítási nappal a tanuló teljesítette az adott évfolyam követelményeit.** A befejező szakképzési évfolyamon a tanulót tanulói pénzbeli juttatás a tanulmányok befejezését követő első komplex szakmai vizsga utolsó napjáig illeti meg. A szervezet a normatív támogatást a tanuló szerződés megszűnéséig veheti igénybe.

Kell még gyakorlatra járnia a tanuló szerződéssel foglalkoztatott tanulónak, ha teljesítette a kötelező összefüggő szakmai gyakorlatát, és a tanév végéig még több mint 35 nap pihenőidő hátra van?

Nem! A tanuló a szakképzési kerettanterv alapján készített szakmai programban a szorgalmi időszakra meghatározott gyakorlati óraszámra és az összefüggő szakmai gyakorlatra meghatározott óraszámra felül – a szakmai gyakorlaton keletkezett mulasztás pótlása kivételével – gyakorlati foglalkozáson való részvételre nem kötelezhető.

Jár-e betegszabadság a tanulónak?

A tanuló szerződés alapján a **tanulót betegsége idejére naptári évenként 10 nap betegszabadság illeti meg.** A tanuló a betegszabadságot meghaladó betegsége idejére a társadalombiztosítási jogszabályok szerint táppénzre jogosult. A betegszabadságra egyebekben a munka törvénykönyvéről szóló törvény szabályait kell alkalmazni. A „ki nem vett” betegszabadságot – rendeltetéséből adódóan – a következő naptári évre nem lehet átvinni.

Mikor kell pótolnia a hiányzását a tanulónak, ha a szorgalmi időszakban igazolatlanul mulasztott?

Az igazolatlan órákat a szorgalmi időszakban kell pótolni az oktatási szünetek vagy – a rendeltetése folytán e napon is működő gyakorlati képzési helyen – szombat és vasárnap terhére.

Mikor kell pótolnia a hiányzását a tanulónak, ha az összefüggő szakmai gyakorlaton igazolatlanul mulasztott?

Az igazolatlan hiányzást a nyári oktatási szünetben kell pótolni, akár a tanuló oktatási szünetének terhére.

2.4. Felelősségbiztosítás

A szakképzésben részt vevő tanuló javára, a gyakorlati képzés szervezője köteles felelősségbiztosítást kötni. Képzés szervezőjének tanulószereződés esetében a szervezet minősül, így a felelősségbiztosítást is neki kell megkötnie. Együttműködési megállapodás esetén a gyakorlati képzés szervezője az iskola, KLIK-es iskola esetén a KLIK, tehát a kötési kötelezettség is őt terheli.

Miért kell a szervezetnek a tanuló javára felelősségbiztosítást kötnie?

A tanulói felelősségbiztosítás célja kettős. Egyrészt a tanuló által harmadik személynek okozott kár megtérítése – ez tekinthető a klasszikus értelemben vett felelősségbiztosításnak –, másrészt a tanulókat a gyakorlati képzés során ért károk (személyi sérülés és tárgyrongálás) fedezetének biztosítása.

E kettőség feloldása akkor lehetséges, ha a szervezet olyan biztosítónál köti meg a felelősségbiztosítást, amelynek ajánlata magában foglalja a tanulót ért kárt ugyanúgy, mint az általa harmadik személynek okozott kárt. Ilyen biztosítási módok a gyakorlatban léteznek.

Helyettesíti-e a felelősségbiztosítást, ha a tanuló rendelkezik balesetbiztosítással?

Nem! A tanuló javára megkötött felelősségbiztosítás a tanuló által okozott kár megtérülését biztosítja, míg a balesetbiztosítás a tanuló balesete esetén nyújt térítést a tanulónak.

Ha a cég/vállalkozás minden dolgozóra kiterjedő felelősségbiztosítással rendelkezik, elegendő-e ezt kiterjeszteni a tanulókra?

Nem! A tanuló felelősségbiztosítása névre szóló, azt a szervezet általános felelősségbiztosításával nem lehet együtt kezelni.

2.5. Kártérítési felelősség

Milyen esetekben érvényesíthető a tanuló kártérítési felelőssége?

A tanuló kártérítési felelőssége több ponton is korlátozott. A kártérítés lehetősége ugyanis csak akkor jöhet szóba, ha a kárt a tanuló valamely, a tanuló szerződésben meghatározott kötelezettség megszegésével okozta. Így a tanuló kártérítési felelősségét megalapozhatja, ha megsérti a szervezet képzési rendjét, vagy nem tartja be a számára a képzéssel összefüggésben adott utasításokat. Ugyancsak a tanuló szerződésben foglalt kötelezettség megszegése valósul meg akkor, ha a tanuló megsérti a biztonsági, munkavédelmi vagy egészségügyi előírásokat, illetve ha magatartásával a szervezet jogos gazdasági érdekeit veszélyezteti.

A fentiek szerinti kötelezettség megszegés azonban önmagában még nem alapozza meg a kártérítési felelősséget. Ehhez arra is szükség van, hogy a tanuló magatartása vétkes legyen. „A tanuló a tanuló szerződésből eredő kötelezettségeinek vétkes megsértésével a szervezetnek okozott kárt köteles megtéríteni.”

Milyen nagyságrendű a tanuló kártérítési felelőssége gondatlan károkozás esetén?

Gondatlan károkozás esetén a **tanuló a szervezetnek okozott kár ötven százalékát köteles megtéríteni** azzal, hogy a kártérítés mértéke nem lehet több a tanuló pénzügyi juttatása egyhavi összegénél. Ez azt jelenti, hogy ha a tanuló 20 ezer forint pénzügyi juttatásban részesül, akkor sem köteles 20 ezer forintnál többet fizetni, ha gondatlanságból 100.000-Ft kárt okozott a szervezetnek.

Milyen kártérítési felelősség terheli a tanulót szándékos károkozás esetén?

Szándékos károkozás esetén az általános munkajogi szabályok szerint a teljes kárt meg lehet téríteni a tanulóval.

Levonhatja-e önhatalmúlag a szervezet a tanuló pénzbeli juttatásából a kártérítés összegét?

Nem! A szervezet önhatalmúlag nem jogosult a tanuló pénzbeli juttatásából levonni az egyébként jogosan járó kártérítés összegét. A kártérítési igényt minden esetben bíróság előtt kell érvényesíteni.

2.6. A tanuló szakmai tevékenységének dokumentálása

Miért kell a gyakorlati képzés szervezőjének foglalkozási naplót vezetni?

A foglalkozási napló a gyakorlati képzés tervszerű megvalósításának dokumentuma, a gyakorlati oktató „emlékezete”. Lehetőséget ad a gyakorlati oktatóknak a képzés során tapasztalt vezetői, pedagógiai, módszertani tapasztalatok rögzítésére, ezekre építetten saját oktatási módszereinek fejlesztésére, a tanulók adottságainak, képességeinek ismeretében a saját maga által készített helyi képzési program szükség szerű módosítására, kiegészítésére.

Az Szt. kötelezően előírja foglalkozási napló vezetését.

- A szervezet a tanuló gyakorlati képzéséről köteles foglalkozási naplót vezetni.
- A foglalkozási naplónak tartalmaznia kell a szakmai tevékenységeket tantárgyanként, az ezekre fordított időt és a tanuló értékelését.
- A foglalkozási naplót a szakképző iskola felkérése alapján betekintésre rendelkezésre kell bocsátani.

A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara 77 szakképesítésben már kidolgozta az országosan egységes foglalkozási naplókat az új OKJ-ra vonatkozóan a 10. és a 13. évfolyamra, melyek a www.isziir.hu weboldalon letölthetőek. 2014-ben további 50 szakképesítésben várható ezek kidolgozása.

Mi történik, ha a szervezet a foglalkozási naplót nem tudja a szakképző iskola képviselőjének bemutatni?

Amennyiben a gyakorlati képzést folytató szervezet a foglalkozási naplót nem tudja bemutatni, a szakképző iskola értesíti a gazdasági kamarát, amely az értesítés alapján **oron kívül ellenőrzi a gyakorlati képzést folytató szervezetnél a foglalkozási napló vezetésére vonatkozó előírások betartását.**

- Azzal a gyakorlati képzést folytató szervezettel szemben, aki a foglalkozási napló vezetését a területileg illetékes gazdasági kamara felszólítása ellenére ismételten elmulasztja, a területileg illetékes gazdasági kamara bírságot szab ki.
- Amennyiben a gyakorlati képzést folytató szervezet a foglalkozási napló vezetését a bírság kiszabását követően ismételten elmulasztja, a területileg

illetékes gazdasági kamara a gyakorlati képzést folytató szervezetet három évre eltiltja a gyakorlati képzés folytatásától

Miért javasolt kérni a tanulótól a munkanapló vezetését?

A munkanapló – hasonlóan a foglalkozási naplóhoz – **a gyakorlati képzés kísérő dokumentuma**. A munkanaplót a tanuló a gyakorlati képzésre köteles magával vinni. A tanulónak a munkanaplóba napra szólóan be kell jegyeznie a gyakorlati képzés során végzett tevékenységet, az elsajátított ismereteket. A naplóba kell bejegyezni a tanuló hiányzásait, illetve azok igazolását. A gyakorlati oktató a tanuló munkanaplóját minden képzési ciklus végén aláírásával látja el. A munkanaplón keresztül tájékoztatja az illetékes szakképző iskolát a tanuló gyakorlati képzésben tanúsított előmeneteléről. A munkanapló kötelező használata a jogszabályokban nem egyértelmű, ezért sok szakképző iskola az adott évfolyam tankönyv jegyzékében fel sem tünteti, így ki sem adja a tanulóknak.

Mi a célja a jelenléti ív vezetésének?

A jelenléti ív **a tanuló gyakorlati képzésen való megjelenésének regisztrálására** szolgál. Ezzel összefüggésben – a foglalkozási naplóval egyetemben – a tanuló részére fizetendő pénzbeli juttatás, valamint az ezzel kapcsolatos társadalombiztosítási kötelezettség teljesítésének alapidokumentuma.

Miért fontos a munkavédelmi napló pontos vezetése?

A munkavédelmi, munkabiztonsági szabályokat, így a munkavédelmi napló vezetésének szükségességét is a munkavédelmi törvény írja elő.

A munkavédelmi napló a szervezet oktatási kötelezettségének, valamint a munka során esetlegesen bekövetkező balesetek leírására, az azokkal kapcsolatos intézkedések dokumentálására szolgál. A szervezet működése során bekövetkező balesetek, káresemények esetén – többek között – **a munkavédelmi naplóval tudja bizonyítani**, hogy a munkaszervezés során eleget tett munkavédelmi, munkabiztonsági és egészségügyi előírásokkal kapcsolatos oktatási kötelezettségének.

2.7. A hiányzások, mulasztások dokumentálása

Hogyan kell igazolni a hiányzást?

A tanuló mulasztását köteles igazolni a tanulói jogviszonya szerinti szakképző iskola házirendjében meghatározottak szerint. A tanuló részvételét és mulasztását a gyakorlati képzést folytató szervezet is nyilvántartja, és azt a tanuló foglalkozási naplójába bejegyzi.

Mi történik, ha a tanuló a gyakorlati képzésről több mint 20%-ot hiányzott?

Ha a tanulónak a szorgalmi időszakban teljesítendő gyakorlati képzésről való **igazolt és igazolatlan mulasztása egy tanévben meghaladja** az adott tanévre vonatkozó összes gyakorlati képzési idő (óraszám) **húsz százalékát**, a tanuló tanulmányait csak az **évfolyam megismétlésével folytathatja**. Ha a gyakorlati képzést tanuló szerződés keretében gyakorlati képzést folytató szervezet végzi, az évfolyam megismétléséhez a szervezet hozzájárulása is szükséges.

Léphet-e a következő évfolyamba az a tanuló, aki az összefüggő szakmai gyakorlaton több mint 20%-ot hiányzott?

Ha a tanuló szorgalmi időszakon kívüli összefüggő szakmai gyakorlati képzésről való igazolt és igazolatlan mulasztása **meghaladja** az összefüggő szakmai gyakorlati képzési idő (óraszám) **húsz százalékát**, a tanuló az évfolyam követelményeit nem teljesítette (**magasabb évfolyamra nem léphet**). Az igazolatlan mulasztás nem haladhatja meg az összefüggő szakmai gyakorlati képzési idő (óraszám) öt százalékát. **Az igazolatlan mulasztást a tanuló pótolni köteles.** A tanuló az igazolatlan hiányzását a nyári oktatási szünete terhére köteles pótolni!

Milyen feltételek egyidejű teljesülése esetén léphet mégis magasabb évfolyamba az a tanuló, aki az összefüggő szakmai gyakorlaton több mint 20%-ot hiányzott?

- Ha igazolatlan mulasztása nincs, vagy
- az igazolatlan mulasztása nem haladja meg az összefüggő szakmai gyakorlati képzési idő (óraszám) öt százalékát és az igazolatlan mulasztását pótolta,

és **ezt a gyakorlati képzés szervezője igazolja.** A magasabb évfolyamra lépés kérdésében a gyakorlati képzés szervezőjének javaslatára a szakképző iskola nevelőtestülete dönt.

A gyakorlati képzést folytatónak mikor kell igazolatlan hiányzás esetén a szakképző iskolát értesítenie?

- A gyakorlati képzést folytató szervezet köteles értesíteni a tanuló tanulói jogviszonya szerinti szakképző iskolát a tanuló gyakorlati képzésről való **első alkalommal** történt igazolatlan mulasztásakor.
- Ha a tanuló gyakorlati képzésen való igazolatlan mulasztása egy tanítási évben eléri a **tíz órát, a harminc órát, az ötven órát,** a gyakorlati képzést folytató szervezet a mulasztásról minden esetben újabb értesítést küld a szakképző iskolának.

Kell-e értesítenie a szakképző iskolának a szervezetet, ha a tanuló az iskolából hiányzik?

Igen. A szakképző iskola a nevelési-oktatási intézmények működési rendjéről szóló rendelet szerint meghatározott iskolai mulasztásokról **haladéktalanul értesíti a tanuló gyakorlati képzését folytató szervezetet.**

2.8. Tanulói juttatások

Pénzbeli juttatások

Pénzbeli juttatást köteles fizetni a gyakorlati képzést szervező szervezet a tanuló részére a gyakorlati képzésben **tanulószerződés alapján,** továbbá szakképzési évfolyamon **együttműködési megállapodás alapján,** nappali rendszerű oktatásban részt vevő tanuló részére **az összefüggő szakmai gyakorlat** idejére.

A **tanulószerződés alapján** kifizetett tanulói pénzbeli juttatás havi mértékének legkisebb összege annak a szakképzési évfolyamnak az első félévében, amelyben a tanuló tanulószerződés alapján vesz részt szakképzésben, ha – a szakképesítésre a szakmai és vizsgakövetelményben meghatározott elméleti és gyakorlati képzési idő arányát figyelembe véve – a gyakorlati képzési idő eléri

- a nyolcvan százalékot, a hónap első napján érvényes kötelező legkisebb havi munkabér (a továbbiakban: minimálbér) 19,5%-a,

- a hetven százalékot, a minimálbér 18%-a,
- a hatvan százalékot, a minimálbér 16,5%-a,
- az ötven százalékot, a minimálbér 15%-a,
- a negyven százalékot, a minimálbér 13,5%-a,
- a harminc százalékot, a minimálbér 12%-a,
- a húsz százalékot, a minimálbér 10,5%-a.

A gyakorlati képzésen **együttműködési megállapodás alapján** részt vevő tanuló részére az összefüggő szakmai gyakorlat időtartamára fizetett tanulói pénzbeli juttatás havi összege nem lehet kevesebb a törvényben a tanulószervezővel kapcsolatban meghatározott tanulói pénzbeli juttatás mértékénél.

Étkezési hozzájárulás

- A tanuló részére a gyakorlati képzési napokon egyszeri kedvezményes étkezést vagy étkezési költségeihez természetbeni hozzájárulást kell biztosítani.
- Az étkezéstről meleg – kivételesen indokolt esetben hideg – étel biztosításával a gyakorlati képzést szervező a helyileg szokásos módon köteles gondoskodni.

Tisztálkodási eszköz, munkaruha

A tanuló számára az **alapvető higiénés feltételeket** a gyakorlati képzést szervező biztosítja.

- A tanulót a gyakorlati képzés ideje alatt ugyanolyan tisztálkodási eszköz (szappan, kéztisztító krém), továbbá ugyanolyan munkaruha, egyéni védőeszköz, védőital illeti meg, mint a vele azonos munkahelyen, illetőleg munkafeltételek között foglalkoztatott munkavállalót.
- A munkaruha kihordási ideje két év. A gyakorlati képzést szervező azonban a gyakorlati képzésben eltöltött napok arányát, a tanuló életkori sajátosságait, továbbá a munkával járó szennyeződés mértékét figyelembe véve a tanulószervezőben ennél rövidebb kihordási időt is meghatározhat.
- A kihordási idő letelte után a munkaruha a tanuló tulajdonába kerül.
- Ha a tanulói jogviszony a kihordási idő letelte előtt szűnik meg, a tanuló a jó állapotban lévő munkaruhát visszaadhatja, vagy ha megtartja, köteles a munkaruha értékének arányos részét megtéríteni. A gyakorlati képzést szervező ettől eltekinthet, ha a tanulói jogviszony a szakmai tanulmányok befejezése miatt szűnik meg, és a tanuló a munkaruhát legalább egy évig használta.

Felelősségbiztosítás

- Mint korábban már említettük, a tanuló részére a gyakorlati képzést szervező köteles valamelyik biztosító társaságnál személyre szóló felelősségbiztosítást kötni. (A tanulói balesetbiztosítás nem elegendő!)

Útiköltség-térítés

- Útiköltség-térítés jár a tanulónak a lakóhelyéről a tanulmányok alatti vizsgára, a szakmai vizsgára, illetőleg a beszámolóra és vissza történő utazásához, ha azok megszervezésére nem a szakképző iskola székhelyén, vagy nem a tanuló állandó gyakorlati képzési helyén kerül sor.

Az útiköltség-térítést – eltérő megállapodás hiányában – a gyakorlati képzést szervező fizeti.

- A szervezet megtérítheti a tanulónak a lakóhelyéről a szervezet gyakorlati képzési helyére és onnan vissza történő utazás költségeit is, ha az a helyi tömegközlekedési eszközökkel nem érhető el.
- Amennyiben a gyakorlati képzése nem az állandó gyakorlati képzési helyen, hanem azon kívül valósul meg, a tanulót utazási költségtérítés vagy a gyakorlati képzést szervező által használatos eszközökön történő térítésmentes utaztatás illeti meg.

Egyéb juttatások

- Amennyiben a gyakorlati képzést szervező átmenetileg a székhelyén, illetve az állandó gyakorlati képzési helyén kívül lévő munkahelyen szervezi meg a gyakorlati képzést, napi háromszori – térítési díj nélküli – étkezés, szállás és utaztatás **illeti meg** a tanulót.
- A tanuló részére a gyakorlati képzést szervező szervezetnél a tanuló által választott szakképesítéssel betöltött munkakörben foglalkoztatottak részére biztosított juttatások is **adhatók**.

Milyen járulékok terhelik a tanuló pénzügyi juttatását?

Tanulót terhelő járulékok:

Egészségbiztosítási járulék (2014-ben 4% + 3%)

Nyugdíjjárulék (2014-ben 10%)

Munkáltatót terhelő járulékok:

Szociális hozzájárulási adó (2014-ben 27%)

Milyen különleges szabályok vonatkoznak a tanuló pénzbeli juttatásának kifizetésére?

- A tanulói pénzbeli juttatást **utólag**, a munka törvénykönyvéről szóló törvény szabályainak figyelembevételével kell kifizetni a tanuló részére.
- A tanuló részére járó tanulói **pénzbeli juttatásból levonásnak** csak jogszabály, végrehajtható határozat vagy a tanuló hozzájárulása alapján van helye. A levonásra a munka törvénykönyvéről szóló törvénynek a munkabérből történő levonásra vonatkozó szabályait kell alkalmazni.
- **Jogalap nélküli kifizetés** esetén a tanulói pénzbeli juttatást a tanulótól a munka törvénykönyvéről szóló törvényben szabályozott módon lehet visszakövetelni.
- A tanuló szerződéses tanuló pénzbeli juttatását a tanuló részére **csak banki átutalással vagy a fizetési számlára történő befizetéssel** lehet teljesíteni. Amennyiben a tanuló nem rendelkezik saját fizetési számlával, a banki átutalás, befizetés teljesíthető a tanulói pénzbeli juttatásnak a tanuló szülőjének, gyámjának a bankszámlájára történő átutalással, befizetéssel is.

2.9. Szintvizsga

A szintvizsga célja és az érintettek

A szintvizsga célja, hogy felmérje: a tanuló elsajátította-e az irányítás melletti munkavégzéshez szükséges kompetenciákat, alkalmas-e arra, hogy a következő tanévben szervezetnél gyakorlati képzésen vegyen részt.

Kötelező-e a szintvizsga?

Szintvizsgát **kizárólag** annak a **szakiskolai tanulónak kötelező** tennie, aki nappali rendszerű oktatásban vagy a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatásban vesz részt a szakmai képzésben és **nem rendelkezik érettségi végzettséggel**.

Beszámít-e a szintvizsga eredménye az év végi szakmai érdemjegybe?

Nem! A szintvizsga minden fent említett tanuló számára kötelező, amelynek eredménye a tanuló év végi szakmai érdemjegyébe nem számít bele.

Hogyan befolyásolja a szintvizsga megléte, illetve annak hiánya a tanulószerveződés kötését?

A 10. és 11. évfolyamos, új rendszerben (duális, 3 éves) tanuló diák szintvizsga nélkül csak „kizárólag gyakorlati képzési célt szolgáló vállalati tanműhely”-be mehet tanulószerveződés vagy együttműködési megállapodás keretében. Egyéb képzőhelyre csak akkor, ha sikeresen letette a szintvizsgát.

Van-e különbség az új, 3 éves duális képzésben tanulók, illetve a régi képzési rend(ek)ben tanulók szintvizsgához kötött szigorítása között? Milyen lehetőségei vannak a szakmatanulást régi (2+2-es vagy előrehozott 3 éves) képzési rendben megkezdett tanulóknak, és ez hogy befolyásolja a gyakorlati képzésüket?

Az új rendszerben tanulókkal kapcsolatos szigorítást az előző kérdésben ismertettük.

A régi rendszerben tanulmányaikat megkezdők vagy folytatják ebben a rendben (1. pont) vagy átiskolázzák őket (2. pont):

1. Azon tanulók, akik az ún. 2+2-es vagy az előrehozott 3 éves rendszerű képzésben a 2012/2013-as tanévben a kilencedik vagy a tizedik évfolyamot végezték, **folytathatják a képzésüket** a korábbi szabályok alapján. Ezekre a tanulókra szintvizsga tekintetében az átmeneti rendelkezések vonatkoznak, azaz a szintvizsga hiánya semmilyen kööttséget nem jelent 10. évfolyamtól.
2. A tanuló választása szerint az **új képzési formába jelentkezhethet át** a szakképző iskola igazgatójának az engedélye alapján és új OKJ szerinti képzésben fejezheti be a tanulmányait. Ezen tanulókra az új képzési rendben tanulókat érintő szigorítás vonatkozik, azaz 10-11. évfolyamon a szintvizsga teljesítéséig csak olyan gyakorlati képzőhelyen tölthetik a gyakorlatukat, amely kizárólag gyakorlati képzési célt szolgáló tanműhelynek minősül.

Mikor kell a szintvizsgákat megszervezni?

A gazdasági kamara a szakiskola és a szakképesítésben érintett országos gazdasági érdekképviseleti szervezet képviselőjének bevonásával a szakmai és vizsgakövetelményben előírt szintvizsgát szervez az **első szakképzési évfolyam tanévében, február első tanítási napjától április utolsó tanítási napjáig** terjedő időszakban.

Nyilvános-e a szintvizsga követelménye és feladatbankja?

A szintvizsga követelményét a szakképesítés szakképzési kerettanterve alapján a gazdasági kamara dolgozza ki. A szakiskola a felvételtkor ismerteti a szintvizsga követelményeit a tanulóval, valamint a honlapján folyamatosan biztosítja a szintvizsga követelményeinek nyilvánosságát. A feladatbankok a www.isziir.hu honlapon megtalálhatók.

Milyen szabályok vonatkoznak a szintvizsga letételére az átiskolázott tanuló esetében (régiként OKJ szerinti – 2+2-es – képzésben kezdett, de tanulmányait az új OKJ szerinti képzésben folytatja)? Kell-e újból szintvizsgáznia annak a tanulónak, aki a korábbi képzési formában már sikeresen szintvizsgázott?

Az átiskolázásban érintett tanuló szintvizsgájára vonatkozóan **már az új szabályokat** kell alkalmazni, azaz a szakiskolai tanuló szakmai gyakorlati képzésére a 10–11. évfolyamon a szintvizsga teljesítéséig kizárólag a szakképző iskolában vagy a gyakorlati képzés folytatására jogosult szervezet kizárólag gyakorlati képzési célt szolgáló tanműhelyében kerülhet sor.

Amennyiben a tanuló a régi képzési rendben már sikeres szintvizsgát tett, az beszámítható az új képzési formában, ezáltal mentesül az ismételt szintvizsgázás alól.

3. Gyakorlati képzés tanulószerveződéssel

3.1. Általános tudnivalók a tanulószerveződéssel

Mi a tanulószerveződés?

Szakképzési évfolyamon a tanuló gyakorlati képzése szervezetnél **a tanuló és a szervezet között gyakorlati képzés céljából megkötött írásbeli tanulószerveződés** alapján folyik.

Megkötésének, módosításának, megszűnésének és megszüntetésének feltételeit az Szt. XIII. fejezete szabályozza.

Ki kivel köti a tanulószerveződést?

A tanulószerveződést a tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő, illetőleg a gyám és a tanuló gyakorlati képzését vállaló szervezet köti egymással, amelyet a területileg illetékes gazdasági kamara tart nyilván.

Mely tanuló jogosult tanulószerveződés kötésére?

Aki:

- az iskolai rendszerű szakképzésben magyarországi székhellyel működő köznevelési intézményben, a nappali rendszerű iskolai oktatás keretében vesz részt,
- az adott képzés első szakképzési évfolyamának kezdetétől kezdődő hatállyal, az első, állam által elismert szakképesítésre történő felkészítés céljából folyó, költségvetési támogatásban részesíthető képzésben vesz részt,
- a szakképesítésre jogszabályban előírt egészségügyi feltételeknek, pályaalakalmassági követelményeknek megfelel,
- általános esetben, aki szakiskolai képzésben eredményes szintvizsgát tett, amennyiben köteles azt letenni.

Hol és melyik szervezet közreműködésével kell a tanulószerveződést megkötöni?

A gazdasági kamara feladata a tanulószerveződés megkötésének elősegítése. Ha a gazdasági kamara közreműködése eredményeként nem kerül sor tanulószerveződés megkötésére, a gazdasági kamara tájékoztatja erről a tanuló jogviszonya szerinti szakképző iskolát.

Ebben az esetben a szakképző iskola gondoskodik a tanuló gyakorlati képzéséről.

A tanulószerveződést (a szerződés megkötését, módosítását, megszüntetését) a gazdasági kamara tartja nyilván.

Van-e olyan weboldal, ahol a tanulószerveződést a gazdálkodó szervezet kitöltheti, esetleg megtekintheti a már nyilvántartásba vett szerződéseit?

Igen, van. A www.isziir.hu oldalon a gazdálkodó szervezeteknek lehetősége van a tanulószerveződés tervezetét kitölteni, módosítani és beküldeni a területileg illetékes kereskedelmi és iparkamarához.

A kamara a beküldött tervezeteket átnézi, szükség esetén módosítja és visszaküldi a vállalkozásnak jóváhagyásra. A vállalkozás által jóváhagyott és visszaküldött szerződéseket a kamara véglegesen jóváhagyja, így az a vállalkozás által kinyomtathatóvá válik és aláírásra kerülhet. Az oldal használatával lényegesen csökkenthető a tanulószerveződések megkötéséhez szükséges ügyintézési idő.

Az oldal lehetőséget ad még a gazdálkodóknak arra, hogy nyomon követhessék és megtekinthessék a rendszerben már rögzített tanulószerveződéseiket.

Hogyan lehet a tanulószerveződések nyilvántartására szolgáló weboldalra belépni?

- Amennyiben a szervezet **már regisztrált** a kamarai regisztrációs rendszerbe, és van érvényes képzési engedélye, akkor az adószáma és a kamarai regisztráció során megadott jelszava segítségével be tud lépni.
- Amennyiben a szervezet **még nem regisztrált** a kamarai regisztrációs rendszerbe, és nem rendelkezik képzési engedéllyel, vagy a vállalkozása az Agrárkamarához tartozik, akkor fel kell vennie a kapcsolatot a területileg illetékes kereskedelmi és iparkamarával.

Mikor lehet tanulószerveződést kötni és milyen időtartamra?

Tanulószerveződés a tanulóval **az adott képzés első szakképzési évfolyamának kezdetétől** kezdődő hatállyal, az első, állam által elismert szakképesítésre történő felkészítés céljából folyó, költségvetési támogatásban részesíthető képzésre köthető. A szakképzési évfolyam kezdetén a keresztfélévben induló évfolyam kezdő időpontját is érteni

Tanulószerződés csak **a képzés szakmai vizsgáig tartó, hátralévő teljes időtartamára** köthető, de a gyakorlati képzést szervező szervezet kötelessége teljesítéséhez teljesítési megbízott közreműködését is igénybe veheti, ha nem rendelkezik az összes szükséges feltétellel.

Mikor lesz érvényes a tanulószerződés?

A nyilvántartást vezető szerv (a gazdasági kamara) a tanulószerződést a megküldéstől számított tíz napon belül ellenjegyzi, ha a tanulószerződés megfelel az Szt. előírásainak. Az aláírt és ellenjegyzett tanulószerződés egy példányát a gazdasági kamara az ellenjegyzéstől számított öt napon belül megküldi a szakképző iskolának.

A tanulószerződés az ellenjegyzéssel válik **érvényessé**, és a tanulószerződésben megjelölt naptól **hatályos**.

Mi a tanuló, a szervezet és a szakképző iskola feladata a tanulószerződéssel?

A tanulószerződést lehetőleg **minden év augusztus 15-ig** kell megkötöni.

Az érvényes tanulószerződést a szervezet, a tanuló, a szakképző iskola és a tanulószerződés nyilvántartását végző területi gazdasági kamara köteles megőrizni.

Hány érvényes tanulószerződéssel rendelkezhet a tanuló?

A tanuló **egyidejűleg csak egy hatályos** tanulószerződéssel rendelkezhet. A tanulószerződés, a tanulószerződés módosítása az ellenjegyzéssel válik érvényessé és a tanulószerződésben, a tanulószerződés módosításában megjelölt naptól hatályos. A kamara tanulószerződéses mintájában a tanulószerződés a képzés kezdetekor lép hatályba, és az Szt-ben meghatározott időpontokban szűnik meg.

Előfordulhat, hogy a tanuló vagy a szervezet a gyakorlati képzési időn belül felmondja a tanulószerződést. A gyakorlati képzést a tanuló egy másik szervezetnél csak a tanulószerződés felmondását követően, új tanulószerződés megkötésével folytathatja.

Mire vállal kötelezettséget a szervezet a tanulószerződés megkötésével?

- A szakképzési évfolyamra járó tanulóval kötött tanulószerződéssel a szervezet arra vállal kötelezettséget, hogy a tanuló számára – egészségvédelmi és munkavédelmi szempontból biztonságos munkahelyen – a szakképzési kerettantervnek megfelelő gyakorlati képzésről és nevelésről gondoskodik.

- A tanuló a gyakorlati képzés keretében csak a szakképzési kerettantervben meghatározott feladat ellátására kötelezhető, és csak egészséges, biztonságos körülmények között foglalkoztatható.
- A tanulót a gyakorlati képzési feladattal összefüggő munkavédelmi oktatásban részesíti.
- A képzési idő alatt gondoskodnia kell a tanuló rendszeres orvosi vizsgálatáról.
- A tanulónak a komplex szakmai vizsga gyakorlati részére történő felkészítéséért a gyakorlati képzést szervező a felelős a szakképesítésre kiadott szakmai és vizsgakövetelmény és a szakképzési kerettanterv alapján.

Milyen kötelezettségei keletkeznek a tanulónak a tanulószerveződés megkötésével?

- a gyakorlati képzést szervező szervezet képzési rendjét megtartja, a képzésre vonatkozó utasításait végrehajtja,
- a szakmai gyakorlati ismereteket a képességeinek megfelelően elsajátítja,
- a biztonsági, egészségügyi és munkavédelmi előírásokat megtartja,
- nem tanúsít olyan magatartást, amellyel a gyakorlati képzést szervező szervezet jogos gazdasági vagy egyéb érdekeit veszélyeztetné.

Köthető-e tanulószerveződés a második szakképesítés megszerzésére irányuló gyakorlati képzés során?

Nem! A hatályos Szt. általános esetben **csak az első szakképesítés megszerzésére irányuló gyakorlati képzésre** engedi a tanulószerveződés megkötését, a második szakképesítés esetében már tiltja.

Ettől függetlenül a tanuló mehet szervezethez gyakorlatra, de ilyenkor a gyakorlati képzés feltételeinek a biztosítására képzési megállapodást kell a tanulónak (kiskorú tanuló esetén a tanuló szülőjének) és a szervezetnek kötnie. A képzési megállapodással eltöltött gyakorlati idő nem minősül szolgálati időnek, az együttműködési megállapodással történő gyakorlati képzéshez hasonlóan.

Van-e kivétel, ahol megengedett a második szakképesítés megszerzésére irányuló gyakorlati képzés esetén a tanulószerveződés megkötése?

Igen. Minden esetben ingyenes az iskolai rendszerű szakképzésben való részvétel a **halmozottan hátrányos helyzetű** és – az enyhe értelmi fogyatékos és az egyéb

pszichés fejlődési zavarral küzdő tanuló kivételével – **a sajátos nevelési igényű (SNI)** tanuló részére. Ingyenes az iskolai rendszerű szakképzésben való részvétel az enyhe értelmi fogyatékos és az egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő tanuló részére a második szakképesítés megszerzéséig.

A halmozottan hátrányos helyzetű és az SNI tanulók (akár speciális szakiskolában tanulnak, akár normál szakiskolában) gyakorlati képzése az első és másodszakra tanulásakor tanulószerveződés keretében folyhat. Ugyanez vonatkozik a készségfejlesztő szakiskola szakképzési évfolyamán tanuló közép súlyos értelmi fogyatékos tanulóakra is, akik a fogalom meghatározás szerint az SNI kategória részét képezik.

A speciális szakiskolában tanuló enyhe értelmi fogyatékos és az egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő tanuló (ugyancsak SNI kategória) kizárólag a második szakképesítés megszerzéséig (tehát a harmadik, negyedik stb. szakképesítés esetén már nem) jogosult részt venni ingyenesen a szakképzésben, ezért tanulószerveződés a második szakképesítés tanulásakor is köthető.

Ráépülésnek minősített szakképesítés esetén köthető-e tanulószerveződés?

Igen. Az Szt. értelmében a ráépülés nem számít második szakképesítésnek, ezért tanulószerveződés köthető, de kizárólag **abban az esetben, ha a tanuló azon naptári év előtt, amelyben a 21. életév betölti**, kezdte meg nappali munkarendben tanulmányait a ráépülésre való felkészülés érdekében. A 21. életév betöltése után a tanuló kizárólag felnőttoktatásban kezdhet új tanévet, ahol **csak nappali munkarend szerinti oktatásban köthető tanulószerveződés**, esti és levelező munkarendben csak együttműködési megállapodás lehetséges. Nappali oktatás munkarendje szerint azonban azok részére szervezhető meg az oktatás, akik nem kizárólag felnőttoktatásban vehetnek részt. Mivel a 21. életév betöltése után a tanuló kizárólag felnőttoktatásban kezdhet új tanévet, ez nappali munkarendben nem szervezhető meg.

Van-e bejelentési kötelezettség a tanulószerveződés megkötése előtt?

Van. A tanuló gyakorlati képzését vállaló szervezet a tanulószerveződés megkötésére vonatkozó szándékát a **tanév megkezdése előtti május hó tizenötödik napjáig** jelenti be a nyilvántartást vezető szervnek és a tanuló szakmai elméleti képzését ellátó szakképző iskolának. A megkötött tanulószerveződést a gyakorlati képzését szervező szervezet öt napon belül megküldi a nyilvántartást vezető szerv részére ellenjegyzés céljából.

A tanulószződés megkötése, illetve területi kamara által történő ellenjegyzése előtt a tanulótól milyen azonosító adatokat kell bekérni?

A legfontosabb adatokon (név, anyja neve, lakcím, oktatási azonosító, elérhetőség) kívül betekintésre a legmagasabb iskolai végzettséget tanúsító bizonyítványt, a pálya-, valamint az egészségügyi alkalmassági vizsgálatot tanúsító dokumentumot is be kell kérnie a területileg illetékes kamarának az ellenjegyzéshez.

A szervezetnek ezeken kívül szüksége van a tanuló adóazonosító jelére, TAJ számára, valamint saját vagy törvényes képviselőjének bankszámlaszámára. Az adóazonosító jel beszerzése a területileg illetékes NAV-nál történik, ennek átfutási ideje az egy hónapot is elérheti, ezért célszerű azt minél előbb beszerezni.

Meddig kell megkötni a tanulószződést?

A tanulószződést lehetőleg minden év augusztus 15-ig kell megkötni. A nyilvántartást vezető szerv a tanulószződést a megküldéstől számított tíz napon belül ellenjegyzzi, ha a tanulószződés megfelel a törvény előírásainak. Az aláírt és ellenjegyzett tanulószződés egy példányát a nyilvántartást vezető szerv az ellenjegyzéstől számított öt napon belül megküldi a szakképző iskolának

Ha a tanulószződést az első szakképzési évfolyamra jelentkező tanulóval június hónapban kötik meg, mikortól érvényes?

A tanulószződés, a tanulószződés módosítása az ellenjegyzéssel válik érvényessé, és a tanulószződésben, a tanulószződés módosításában megjelölt naptól hatályos.

A tanulószződés alapján a tanuló a törvény szerint járó juttatásokra – a tanévkezdést követően megkötött tanulószződést kivéve – a tanév kezdő napjától jogosult. (A tanév rendjét miniszteri rendeletben szabályozzák minden évben.) Ettől a naptól kezdődően köteles a tanuló az Szt.-ben meghatározott kötelezettségeinek eleget tenni, valamint e naptól jogosult a törvény szerint járó juttatásokra, függetlenül attól, hogy a szakképző iskola által a gyakorlati képzésre kijelölt első nap a hónap melyik napjára esik.

Mikor lép érvénybe a tanév közben megkötött tanulószződés?

Amennyiben a tanulószződés megkötésére tanév közben kerül sor, az érvényesség időpontja a kamarai ellenjegyzés időpontja, hatályba lépése pedig a szerződésben a gyakorlati képzés kezdeteként rögzített dátum.

Ki határozhatja meg a gyakorlati képzés kezdő időpontját és ciklikusságát?

A gyakorlati képzés kezdő időpontját és ciklikusságát a tanév szorgalmi idejébe építetten **az elméleti képzést végző szakképző iskola** határozza meg. Az összefüggő szakmai gyakorlatot a szorgalmi idő befejezését követően lehetőleg folyamatosan kell megszervezni a tanév végéig (augusztus 31-ig). Az összefüggő szakmai gyakorlat időpontjának meghatározása a szervezet hatásköre.

Köthető-e tanuló szerződés a tanulóval, ha nem magyar állampolgár?

Csak akkor, **ha a közoktatásban is jogosult ingyenesen részt venni**, azaz az iskola igényelheti utána a normatívát, tehát nem kell tandíjat vagy térítési díjat fizetni az oktatásban, illetve képzésben való részvétel után. Ennek a szabályait a köznevelési törvény tartalmazza.

a a tanuló a Magyarországon való **tartózkodás ideje alatt vált tankötelessé**, vagy a tankötelessége alatt **megkezdett tanulmányait folytatja**, akkor ingyenesen vehet részt a közoktatásban, így a szakképzésben is, tehát nem kell tandíjat fizetnie. **Ebben az esetben tanuló szerződést is köthet**, és mivel magyar közoktatási intézményben tanulói jogviszonnyal rendelkezik, a tanuló szerződés alapján a gazdálkodó a költségeit is elszámolhatja.

3.2. Egyéb szervezetek tanuló szerződés-kötése

Az Szt. 2013. január 1-től hatályos módosítása értelmében a tanuló szerződés kötésére jogosultak köre kibővült – a köznevelési intézmények kivételével – az Egészségügy, az Egészségügyi technika, a Szociális, a Pedagógia, a Képző- és iparművészet, a Hang-, film és színháztechnika ágazatba tartozó, valamint a honvédelemért felelős miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítések megszerzésére irányuló gyakorlati képzést szervezőkkel. Így megnyílt a lehetőség, hogy velük a fenti ágazatokba tartozó szakképesítésekben is lehessen tanuló szerződéseket kötni.

A finanszírozási feltételekben is kedvező változás állt be. A gyakorlati képzést végző egyéb szervezet részére, a költségvetési hozzájárulásra jogosult szakképző iskolában folyó szakképesítésre, az általa kötött tanuló szerződés alapján folytatott gyakorlati képzésre, igénylése alapján az adott tanévre támogatás nyújtható. A támogatás részleteit a 24/2012. (VIII. 15.) NGM rendelet tartalmazza.

Milyen módon vehetők igénybe a 24/2012. (VIII. 15.) NGM rendeletben biztosított szakképzési célú támogatások?

A támogatási igényt a www.nive.hu honlapról letölthető formanyomtatványon kell benyújtani.

A gyakorlati képzést végző egyéb szervezet részére az adott tanévre vonatkozó támogatás a képzésben ténylegesen részt vevő tanulószereződéses tanulók alapján kerül megállapításra.

Nem köthető támogatási szerződés azzal a szervezettel aki:

- nem szerepel a tanulószereződés kötésére jogosult szervezetek nyilvántartásában,
- nem minősül köztartozásmentes adózónak,
- a támogatási összeggel nem számolt el, vagy a visszafizetési kötelezettségét nem teljesítette.

Az NMH – a támogatás valamennyi feltételének fennállása esetén – a gyakorlati képzést végző egyéb szervezettel az adott tanévre vonatkozóan támogatási szerződést köt.

A támogatás folyósítása adott tanfélévre vonatkozó igénylésben szereplő tanulószereződéses tanulónként, tanfélévre szólóan történik. Az NMH a támogatást a támogatási szerződés alapján, a gyakorlati képzést végző egyéb szervezet igénybejelentése alapján, előfinanszírozással folyósítja.

A folyamatos képzés finanszírozását elősegítendő a benyújtott, a támogatás feltételeinek megfelelő támogatási igényeket úgy elégítik ki, hogy a naptári évet megelőző tanévben, tanévekben támogatásban részesített és a naptári évre is áthúzódó gyakorlati képzésekre vonatkozó igényeket kell először teljesíteni. Új igények befogadására ezt követően kerülhet sor.

3.3. Az egészségügyi szakképesítések specialitásai

Köthető-e tanulószereződés az egészségügyben?

Igen. Az egészségügyben tevékenykedő gyakorlati képzést végző szervezetek az Szt. 43.§ (2) bekezdése értelmében tanulószereződés kötésére jogosult egyéb szervezetnek minősülnek.

Igénybe vehető-e a gyakorlati képzési normatíva az egészségügyben?

Igen. Bár tanuló szerződés kötésére jogosult egyéb szervek, szervezetek szakképzési hozzájárulásra nem kötelezettek, azaz nem teljesítenek befizetést a NFA-ba, de az Szht. 12.§ (b) értelmében normatív támogatásra jogosultak. A normatív támogatás igénylésének szabályait a fentiekben ismertetett 24/2012. (VIII. 15.) NGM rendelet tartalmazza részletesen.

A tanuló részére a gyakorlati képző a vonatkozó rendeletek értelmében munkaruhát (egyéni védőfelszerelést) biztosít. Tisztítás céljából hazaviheti-e a tanuló a munkaruháját?

Nem! Az egészségügyi, munkavédelemi rendelkezések alapján az egészségügyi intézményekben foglalkoztatottak számára egyéni védőfelszerelés (védőruha) biztosítása szükséges. Az egyéni védőfelszerelésre azonban nem vonatkoznak a munkaruhára meghatározott szabályok. Az egyéni védőfelszerelést a tanuló még tisztítás céljából sem viheti haza, előzőek alapján a kihordási idő leteltével sem kerülhet a tulajdonába.

3.4. A költségvetési szervként működő intézmények specialitásai

Mi minősül költségvetési szervnek?

Költségvetési szervnek általában olyan gyakorlati képzést folytató szervezet minősül, melynek a fenntartója a helyi önkormányzat (pl.: óvoda, bölcsőde, szociális otthon, művelődési ház stb). Ezeknek a szervezeteknek **az alapító okiratában benne van, hogy a besorolásuk költségvetési szerv.** Ugyanakkor az őket fenntartó helyi önkormányzat nem költségvetési szerv.

Köthető-e tanuló szerződés a gyakorlati képzést folytató költségvetési szervekkel, intézményekkel?

Igen. A költségvetési szervek és az általuk fenntartott szervezetek az Szt. 43.§ (2) bekezdése értelmében tanuló szerződés kötésére jogosult egyéb szervek, szervezetnek minősülnek, ezért velük a fent említett szakmacsoportokban tanuló szerződés köthető.

A helyi önkormányzatokkal köthető-e tanulószerveződés?

Nem! A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. CLXXXIX. törvény és az államháztartásról szóló 2011. CXCV. törvény rendelkezései értelmében a költségvetési szerv olyan jogi személy, amelyet jogszabályban vagy alapító okiratban meghatározott közfeladatot lát el. A költségvetési szervek és az önkormányzatok szerepelnek a Magyar Államkincstár törzskönyvi nyilvántartásában. Ettől függetlenül **az önkormányzat csak egy olyan jogi személy, amely törzskönyvi alany, de maga nem költségvetési szerv.**

Igényelhető-e gyakorlati képzési normatíva a költségvetési szervek és ezek által fenntartott szervezetek esetében?

Igen. Az egészségügyben tevékenykedő gazdálkodó szervezethez hasonlóan az egyéb szervek, szervezetek is jogosultak tanulószerveződés kötésére. Annak ellenére, hogy ez utóbbiak szakképzési hozzájárulásra nem kötelezettek, azaz nem teljesítenek befizetést a NFA-ba, az Szht. 12.§ (b) értelmében normatív támogatásra jogosultak. A normatív támogatás szabályait a 24/2012. (VIII. 15.) NGM rendelet tartalmazza részletesen.

3.5. A szervezet képzéssel kapcsolatos adatai és jogosultságai

Ellenőrzi-e a képzőhelyet a szerződés megkötése előtt a kamara, ha a tanulószerveződés-kötési igényt a kamarának és a szakképző iskolának bejelentették?

Igen. A kamara a gyakorlati követelményekre való felkészítés feltételeinek meglétét a gazdasági érdekvédelmi szervezetekkel, szakmai szervezetekkel együttműködve a tanulószerveződés megkötését megelőzően bírálja el. Ezen eljárás keretében a kamara a képzőhelyet nyilvántartásba veszi és a nyilvántartásba vételről határozatban értesíti a szervezetet.

Nyilvános-e a nyilvántartásba vett gyakorlati képzéssel foglalkozó gazdálkodószervezetek adata?

A **nyilvántartás** – a tanulószerveződés és az együttműködési megállapodás kivételével – **nyilvános**, azt a szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter az általa vezetett

minisztérium, valamint a gazdasági kamara a saját honlapján közzéteszi. A közzétett adatokat a nyilvántartást vezető szerv döntését követő nyolc napon belül frissíteni kell. A tanulószerveződést és az együttműködési megállapodást is tartalmazó nyilvántartáshoz a nyilvántartást vezető hozzáférést biztosít a Nemzeti Adó- és Vámhivatal és az állami szakképzési és felnőttképzési szerv részére.

Mi a teljesítési megbízott és mikor lehet igénybe venni a közreműködését?

Az a hozzájárulásra kötelezett, aki tanulószerveződés alapján gyakorlati képzés szervezésével teljesíti hozzájárulási kötelezettségét és **csak részben rendelkezik** az Szt.-ben meghatározott és a tanulószerveződésben rögzített, a **gyakorlati képzés teljesítéséhez szükséges feltételekkel**, megállapodást köthet egy másik, gyakorlati képzés folytatására jogosult szervezettel vagy szakképző intézménnyel (ezek megnevezése összefoglalóan: teljesítési megbízott), akihez gyakorlati képzésre átirányíthatja a tanulószerveződéses tanulókat. Az átirányítás időtartama a tanulószerveződésben meghatározott gyakorlati képzési idő legfeljebb 50%-a lehet, azzal, hogy a teljesítési megbízott a gyakorlati képzéssel kapcsolatosan költségei fedezetére díjat jogosult felszámítani a hozzájárulásra kötelezettel szemben.

Teljesítési megbízott igénybe vétele esetén kell-e a két félnek megállapodást kötnie?

Igen. A megállapodásnak a következőket kell tartalmaznia:

- a felek:
  - nevét (cégnevét),
  - székhelyét,
  - adószámát,
  - cégjegyzékszámát vagy nyilvántartási számát,
  - kamarai nyilvántartási számát,
- a hozzájárulásra kötelezettel azon gyakorlati képzésben részesülő tanulószerveződéses tanulók szakképesítésenkénti, évfolyamonkénti létszámát, akiket másik gyakorlati képzést szervezőhöz, teljesítési megbízotthoz átirányítanak,
- a szakképző iskola szakmai programjában szereplő gyakorlati képzés időtartamát, a hozzájárulásra kötelezettel a tanulószerveződés keretében végzett gyakorlati

képzés időtartamát, valamint az átirányítás időtartamát, annak arányát tanévenként,

- a gyakorlati képzés tárgyi feltételrendszerének leírását, e feltételek biztosítását az együttműködési megállapodást kötő felek részéről,
- az együttműködési megállapodást kötő feleknek a gyakorlati képzés végrehajtásával kapcsolatos jogait és kötelezettségeit,
- a gyakorlati képzésre átirányított tanulókat az Szt. szerint megillető természetbeni juttatások biztosításának a rendjét, a tanuló felelősségbiztosításának a költségviselőjét,
- a gyakorlati képzéssel összefüggésben a teljesítési megbízottat megillető díjazást,
- a gyakorlati képzés időtartama alatt a tanuló felügyeletéről gondoskodni köteles személy megnevezését.

A teljesítési megbízott csökkentheti-e bruttó szakképzési hozzájárulási kötelezettségét?

Nem. A hozzájárulási kötelezettség csökkentésére **kizárólag a gyakorlati képzés szervezőjének van lehetősége**, de a két fél közötti megállapodásban rögzíteni kell a gyakorlati képzéssel kapcsolatosan felmerülő költségek fedezésének módját.

3.6. A tanulószereződés érvényessége

Mi történik a tanulószereződéssel, ha a tanuló szüleivel együtt átmenetileg külföldre költözik?

Magyar állampolgár engedély nélkül folytathat tanulmányokat külföldön és tankötelezettségét külföldi nevelési-oktatási intézményben is teljesítheti.

A külföldi tanulmányok alatt a tanuló magyarországi tanulói jogviszonya szünetel.

A tanulószereződés alapfeltétele a tanulói jogviszony, tehát attól a naptól, amikortól az érintett szakképző iskola szünetelteti a tanuló tanulói jogviszonyát, **a tanulószereződés is szünetel.** A tanulói jogviszony szüneteléséről a szakképző iskola írásban tájékoztatja a gazdasági kamarát, valamint a tanuló gyakorlati képzését végző szervezetet.

Mi történik a tanulószerveződéssel, ha a tanuló a gyakorlati képzés egy részét az iskola szervezésében külföldön tölti?

A tanulószerveződés nem szünetel, továbbra is érvényben marad. A tanulmányokba való beszámíthatóság és az elszámolhatóság miatt javasolt, hogy a szakképző iskola és a gyakorlatot szervező szervezet közösen dolgozzák ki a külföldi gyakorlaton eltöltött idő és a szakirányú gyakorlaton szerzett tapasztalatok beszámításának módját, módszerét és szakmai feltételeit.

Mi történik a tanulószerveződéssel, ha a tanuló magántanuló lesz?

A magántanulót – az iskolában vagy azon kívül folyó gyakorlati képzés kivételével – az iskola valamennyi kötelező tanórai foglalkozása alól fel kell menteni.

Mivel a magántanuló a **gyakorlati képzés alól nem kaphat felmentést**, a tanulószerveződése továbbra is érvényben van, és **kötelező gyakorlatra járnia**.

A gyakorlat időbeosztása a képzés sajátosságából adódóan eltér a megszokott heti váltakozó ütemezéstől. Általában tömbösítik a gyakorlatot és folyamatosan napi 7-8 órás az ütemezés a tanuló életkorától függően. A lényeg, hogy a tanuló a szorgalmi időszakban annyi időt töltsön a gyakorlaton, amennyi a szakmai és vizsgakövetelményekben az adott évfolyamra vagy félévre elő van írva.

Mi történik a tanulószerveződéssel a 10. évfolyamon, ha a tanuló a szintvizsgán megbukott, és idáig – az első szakképző évfolyamon (9. osztály esetén) – a gyakorlati képzésére egy, a gyakorlati képzés folytatására jogosult szervezet kizárólag gyakorlati képzési célt szolgáló tanműhelyben került sor?

A tanulószerveződése továbbra is fennmarad, de addig, amíg a tanuló nem tesz eredményes szintvizsgát, kizárólag a tanműhelyben folytathatja a gyakorlatát. Ha a tanuló a tanulószerveződését felbontja, akkor csak olyan szervezettel tud tanulószerveződést kötni, akinek van kizárólag gyakorlati képzési célt szolgáló tanműhelye. Ha ilyen szervezetet nem talál, akkor az iskolai tanműhelybe kell visszamennie, de már tanulószerveződés nélkül.

Mikor szűnik meg a tanuló tanuló szerződése, ha jelentkezik a komplex szakmai vizsgára, de betegsége miatt nem tudja elkezdni?

A hatályos köznevelési törvény értelmében, ha a tanuló jelentkezik szakmai vizsgára, az utolsó évfolyam elvégzését követő első szakmai vizsgaidőszak utolsó napján megszűnik a tanulói jogviszonya.

Mivel a tanuló jelentkezett a komplex szakmai vizsgára – bár betegsége miatt nem tudta elkezdni –, ezért a tanuló **tanulói jogviszonya** a fentiekből következően a **szakmai vizsgaidőszak utolsó napján megszűnik**, és vele együtt a tanuló szerződése is.

Mikor szűnik meg a tanuló tanuló szerződése, ha megkezdi a komplex szakmai vizsgáját, de betegsége miatt nem tudja azt befejezni?

Ha a tanuló jelentkezik szakmai vizsgára, az utolsó évfolyam elvégzését követő első szakmai vizsgaidőszak utolsó napján megszűnik a tanulói jogviszonya, vagyis a jogszabály értelmében, ha **egy tanuló jelentkezett a komplex szakmai vizsgára és azt bármilyen okból megszakítja**, vagy nem tudja befejezni, **tanulói jogviszonya** az utolsó évfolyam elvégzését követő első **szakmai vizsgaidőszak utolsó napján megszűnik**. A tanuló szerződés a tanulói jogviszony megszűnésének napjával szűnik meg.

3.7. A tanuló szerződés módosítása, megszűnése és megszüntetése

Ki és milyen formában módosíthatja a tanuló szerződést?

A tanuló szerződést a tanuló (kiskorú tanuló esetében a szülő, illetőleg a gyám hozzájárulásával) és a szervezet csak közös megegyezéssel vagy egyezséggel, írásban módosíthatja.

Kinek és milyen szervezetek részére kell a tanuló szerződés módosítást bejelentenie?

A tanuló szerződés módosítását a gyakorlati képzést ellátó szervezet köteles az illetékes területi gazdasági kamarának beküldeni, majd a kamarai ellenjegyzést követően a módosított tanuló szerződést a gazdasági kamara küldi meg a szakmai elméleti képzést ellátó szakképző iskolának és a tanulóknak. A www.isziir.hu oldalon a

kötéshez hasonlóan a módosításhoz szükséges dokumentum is kitölthető és előzetes ellenőrzésre a kamarának beküldhető.

Milyen jellegű módosításokat kell a kamarának bejelenteni?

A szervezet **a tanulószerveződést érintő módosításokat** köteles bejelenteni a területileg illetékes gazdasági kamarának. A tanulószerveződést akkor kell módosítani, ha a szerződéses feltételekben **a felek jogait vagy kötelezettségeit érintő lényeges változás** történik. Ezen eseteken kívül a felek szabadon dönthetnek arról, hogy egyéb változások esetén módosítják-e a szerződést. Ha változás ugyan történik, de nem olyan mérvű, hogy emiatt módosítani kell a szerződést, a felek kötelesek a változásról egymást és a kamarát tájékoztatni.

Példák a kötelező módosításra:

- a képzés helyében történő változás a szervezeten belül,
- a tanuló részére adott pénzbeli juttatás mértékének változása, amennyiben az eltér a szerződésben rögzített összegtől, pl. változás a pénzbeli juttatás emelésének vagy csökkentésének szempontrendszerében, plusz juttatásokat kap a tanuló.

Példák azon esetekre, amikor nem kötelező a módosítás:

- ha telefonszám vagy fax vagy e-mail cím változik,
- ha a lakcím változik,
- ha a gyakorlati képzésért felelős adatai változnak.

Kell-e módosítani a tanulószerveződést, ha a szervezet jogutódlással szűnik meg?

Nem! A gyakorlati képzést végző szervezet jogutódlása esetén a már megkötött tanulószerveződés vonatkozásában az **átalakulással létrejövő gazdasági társaság az átalakult gazdasági társaság általános jogutódja**, ezért a tanulószerveződés a tanuló és a gyakorlati képzést végző szervezet jogutódja között **az eredetileg megkötött tartalommal továbbra is érvényben van.**

A jogutód szervezetnek indokolt a tanulót értesítenie a jogutódlás tényéről és arról, hogy a korábban megkötött szerződése a továbbiakban változatlanul érvényes.

Mikor szűnik meg a tanulószerveződés?

- Ha a tanuló sikeres komplex szakmai vizsgát tett, a szakmai bizonyítvány kiállításának napján,

- a szakképző iskolából való kizárással, vagy a tanulói jogviszonynak a köznevelési törvényben szabályozott esetekben történő megszűnésének napján, amennyiben a tanuló az iskolai tanulmányait harminc napon belül más szakképző iskolában nem folytatja,
- a gyakorlati képzést szervező szervezet jogutód nélküli megszűnésének napján,
- a gyakorlati képzést szervező szervezetnek a gyakorlati képzésben való részvételtől eltiltó határozata jogerőre emelkedésének napján, azonnali végrehajtás elrendelése esetén a határozat közlésének a napján,
- közös megegyezéssel történő megszüntetés esetén a közös megegyezésben megjelölt napon,
- felmondás esetén a felmondás közlésétől számított tizenötödik napon,
- azonnali hatályú felmondás esetén a felmondás közlésének napján,
- a tanuló halála napján.

Milyen módon értesül a szervezet a tanuló szakképző iskolából való kizárásáról, illetve tanulói jogviszonyának megszűnéséről?

A szakképző iskola haladéktalanul értesíti a tanulói jogviszony megszűnésének napjáról a tanuló gyakorlati képzését szervező **szervezetet és a nyilvántartást vezető szervet.**

A kamara a szakképző iskolától kapott írásos tájékoztatás alapján a megszűnés tényét rögzíti a nyilvántartásában.

Milyen módon szüntethető meg a tanulószereződés?

A tanulószereződés megszüntethető:

- a felek közös megegyezésével;
- felmondással,
- azonnali hatályú felmondással.

A felmondást írásban kell közölni. A tanulószereződés felmondását közölni kell a szakképző iskolával és a gazdasági kamarával.

Mikor szüntethető meg felmondással a tanulószereződés?

Bármelyik fél felmondással akkor mondhatja fel a tanulószereződést, ha más gyakorlati képzést szervezőnél a tanuló tanulószereződéssel történő foglalkoztatása biztosított. A

gyakorlati képzőhely változtatáshoz szükséges nyomtatvány a területi kamaráktól szerezhető be.

Mikor szüntethető meg a tanulószerveződés azonnali hatályú felmondással?

A tanulószerveződést azonnali hatályú felmondással bármelyik fél megszüntetheti, ha a másik fél

- a tanulószerveződésben vállalt **lényeges** kötelezettségét **szándékosan** vagy **súlyos gondatlansággal jelentős** mértékben megszegi, vagy
- egyébként **olyan magatartást** tanúsít, amely a tanulószerveződés **fenntartását lehetetlenné teszi,**

és

- emiatt **lehetetlenné válik** vagy **jelentős akadályba ütközik** a tanuló komplex szakmai vizsgára történő felkészülése, vagy a gyakorlati képzés további biztosítása a tanuló részére.

A gyakorlati képzést szervező szervezet azonnali hatályú felmondással abban az esetben is megszüntetheti a tanulószerveződést, ha a szakképző iskola a tanulót elégtelen tanulmányi eredmény miatt a képzési idő alatt másodszor utasította a szakképzési évfolyam megismétlésére.

Kell-e indokolnia a tanulónak a tanulószerveződés azonnali hatályú felmondással történő megszüntetését?

A tanuló a tanulószerveződést a gazdasági kamarával történt egyeztetést követően, jogszabálysértésre hivatkozva a **jogszabálysértés pontos megjelölésével azonnali hatályú felmondással felmondhatja.** Az egyeztetésnek ki kell terjednie a gyakorlati képzést szervező szervezettel kapcsolatban a tanuló által megjelölt jogszabálysértés körülményeinek tisztázására.

Kell-e indokolnia a szervezetnek a tanulószerveződés azonnali hatályú felmondását?

A szervezet az azonnali hatályú felmondást **indokolni köteles.** Az indoklásból a felmondás okának világosan ki kell tűnnie. Vita esetén az indok valóságát és okszerűségét a szervezetnek kell bizonyítania. A felmondást a tanulóval, a területileg illetékes gazdasági kamarával és a szakképző iskolával egyidejűleg írásban közölni kell.

Felmondhatja-e a szervezet egyoldalúan a tanuló szerződést, ha a tanuló a tanév végén gyenge tanulmányi eredményt ért el?

A tanuló szerződést a szervezet a tanuló gyenge tanulmányi eredményére való hivatkozással egyoldalúan nem mondhatja fel.

A szervezet a tanuló szerződést azonnali hatállyal csak akkor mondhatja fel, ha szakképző iskola a tanulót elégtelen tanulmányi eredménye miatt a képzési idő alatt másodszor utasította az évfolyam megismétlésére.

Felmondhatja-e a szervezet a tanuló szerződést, ha a tanuló a gyakorlati képzésen (igazolt vagy igazolatlan formában) gyakran nem jelenik meg?

A kérdésben szereplő esetben akkor mondható fel azonnali hatállyal a tanuló szerződés, ha az ehhez szükséges összes feltétel fennáll, azaz ha a tanuló a tanuló szerződésben vállalt lényeges kötelezettségét szándékosan vagy súlyos gondatlansággal jelentős mértékben megszegi, vagy egyébként olyan magatartást tanúsít, amely a tanuló szerződés fenntartását lehetetlenné teszi, és emiatt lehetetlenné válik vagy jelentős akadályba ütközik a tanuló komplex szakmai vizsgára történő felkészülése.

Ilyen esetnek minősülhet – az egyéb szükséges feltételek megléte esetén – például az is, ha a tanuló a rendszeres és jelentős mértékű késéseivel, hiányásaival lehetetlenné teszi a tanuló szerződés fenntartását, a komplex szakmai vizsgára történő felkészítést. A késés és hiányzás tényét a jelenléti íven és a foglalkozási naplóban megfelelően dokumentálni kell. A tanuló gyakorlati képzésről történő hiányzásáról a szervezet köteles a szakképző iskolát – és kiskorú esetében a törvényes képviselőt is – értesíteni.

A jogszabály a tanuló gyakorlati képzésről való távolmaradásának következményeit egyértelműen szabályozza.

Ha a tanulónak a szorgalmi időszakban teljesítendő gyakorlati képzésről való igazolt és igazolatlan mulasztása egy tanévben meghaladja az adott tanévre vonatkozó összes gyakorlati képzési idő (óraszám) húsz százalékát, a tanuló tanulmányait csak az évfolyam megismétlésével folytathatja. Ha a gyakorlati képzést tanuló szerződés keretében gyakorlati képzést folytató szervezet végzi, az évfolyam megismétléséhez ezen szervezet hozzájárulása is szükséges.

Ha a tanuló egy tanévre vetített mulasztása eléri a gyakorlati képzési idő 20%-át, dönthet-e a szervezet úgy, hogy a tanulószerveződést ennek ellenére sem mondja fel azonnali hatállyal?

Igen. Ha a tanuló mulasztása a gyakorlati képzési idő 20%-át eléri, de igazolatlan mulasztása nincs és **szorgalma, elért teljesítménye alapján** a mulasztását a következő tanév megkezdéséig pótolja és az előírt gyakorlati követelményeket teljesíteni tudja, mentesíthető az évfolyam megismétlésének kötelezettsége alól. Az évfolyam megismétlése alóli mentesítés kérdésében a szakképző iskola nevelőtestülete a szakképző iskola pedagógiai programja részét képező szakmai programban meghatározottak szerint dönt, gyakorlati képzést folytató szervezetnél folyó gyakorlati képzés esetén a szervezet javaslatára.

Mikor nem mondhatja fel a tanulószerveződést a szervezet?

A törvény a tanulószerveződés szervezet részéről történő felmondását bizonyos esetekben tiltja. Nem mondható fel a tanulószerveződés:

- a tanuló betegségének időtartama alatt, legfeljebb azonban a betegszabadság lejártát követő egy évig,
- üzemi baleset vagy foglalkozási megbetegedés esetén a táppénzre való jogosultság teljes ideje alatt,
- a terhesség ideje alatt, továbbá a szülést követő hatodik hónap végéig.

Mikor szűnik meg a tanulószerveződés a szervezet részéről történő felmondás esetén?

Ha a tanulószerveződést a tanuló gyakorlati képzését ellátó szervezet mondja fel, akkor:

- felmondás esetén a felmondás közlésétől számított tizenötödik napon,
- azonnali hatályú felmondás esetén a felmondás közlésének napján,

szűnik meg a tanulószerveződés.

A felek az azonnali hatályú felmondással szemben a felmondás közlésétől számított tizenöt napon belül bírósághoz fordulhatnak.

A keresetnek az azonnali hatályú felmondás végrehajtására halasztó hatálya van, kivéve ha a szakképző iskola a tanulót elégtelen tanulmányi eredmény miatt a képzési idő alatt másodszor utasította a szakképzési évfolyam megismétlésére.

Köteles-e a szervezet a tanuló részére a gyakorlati időt igazolni?

Igen. A szervezet a tanuló szerződés megszűnésekor a tanuló részére **igazolást állít ki** a gyakorlati képzésben eltöltött időről és a megszerzett gyakorlati ismeretekről.

Kinek a feladata a tanuló további gyakorlati képzésének elősegítése, ha a gyakorlati képzést ellátó szervezet jogutód nélkül szűnik meg, vagy a szervezetet eltiltják a gyakorlati képzésben való részvételtől?

Amennyiben a tanuló szerződés a szervezet jogutód nélküli megszűnése vagy a szervezet gyakorlati képzéstől való eltiltása miatt szűnik meg, a tanuló további gyakorlati képzését és a tanuló szerződés megkötését **a gazdasági kamara a szakképző iskolával együttesen** köteles elősegíteni.

3.8. A tanuló szerződés szüneteltetése

Mi történik a tanuló szerződéssel, ha a tanuló szülési szabadságra megy?

A szülési szabadság alatt a tanulói jogviszony és a tanuló szerződés is szünetel, ezért a tanuló szerződésből eredő jogok és kötelezettségek nem illetik meg és nem terhelik a szerződő feleket. Ezen idő alatt a tanuló pénzügyi juttatásra és egyéb, az Szt.-ben meghatározott juttatásra nem jogosult. A szervezet a tanuló szülési szabadságának időtartama alatt normatív támogatásra nem jogosult, a tanuló részére pénzügyi juttatást nem kell fizetnie és járulékfizetési kötelezettsége sincs.

A tanuló tanulói jogviszonya szüneteltetésének kezdetéről és végéről a szakképző iskola haladéktalanul értesíti a szervezetet és a gazdasági kamarát.

Milyen egyéb esetben szüneteltethető még a tanuló szerződés?

Minden olyan esetben, amikor a tanuló tanulói jogviszonya is szünetel:

- Szünetel a tanulói jogviszonya annak, akinek engedélyezték, hogy tanulmányait megszakítsa, vagy akit fegyelmi határozattal a tanév folytatásától eltiltottak.
- A külföldi tanulmányok alatt a tanuló magyarországi tanuló esetében.

3.9. A tanulószereződéssel kapcsolatos juttatások

Milyen juttatások illetik meg a tanulószereződéses tanulót?

A tanulószereződéses tanulót **pénzbeli** és – az iskolai rendszerű szakképzésben részt vevő tanulók juttatásairól szóló miniszteri rendelet rendelkezései szerinti – **egyéb juttatások** illetik meg. Ezek az egyéb kötelező juttatások a következők:

- kedvezményes étkeztetés,
- útiköltség-térítés, munkaruha,
- egyéni védőfelszerelés (védőruha),
- tisztálkodási eszközök és
- kötelező juttatások.

A tanuló részére ezeken felül a szervezetnél a tanuló által választott szakképesítéssel betöltött munkakörben foglalkoztatottak részére biztosított juttatások is **adhatók**.

A tanulószereződéses pénzbeli juttatás azonos-e a szakiskolások számára adható tanulmányi ösztöndíjjal? Ki milyen esetben kaphatja, ki fizeti és mekkora összegű?

A tanulószereződéses pénzbeli juttatás NEM azonos a szakiskolai tanulmányi ösztöndíjjal.

Minden tanulószereződéses tanuló számára – szakképesítéstől függetlenül – a szervezet köteles a törvény által előírt mértékű pénzbeli juttatást fizetni. Ennek minimális nagysága függ a szakmai és vizsgakövetelményben meghatározott elmélet-gyakorlat arányától, a minimálbértől, továbbá attól, hogy a tanuló az előírt tanulmányi követelményeket teljesítette-e.

A szakiskolai tanulmányi ösztöndíjat azok a szakiskolai tanulók kapják, akik kormányrendeletben meghatározott **hiány-szakképesítést** tanulnak, a szakképesítés az első szakképesítésük, nappali rendszerben tanulnak és tanulmányi átlageredményük 2,51 feletti – kivéve az első szakképzési évfolyam első félévében tanulókat. Az első évfolyam első félévében tanulók egységesen 10 000 Ft/hó, míg a további félévekben tanulók – **tanulmányi átlageredményüktől függően – 10 000–30 000 Ft/hó mértékű tanulmányi ösztöndíjban** részesülnek, melyet a **szakképző iskola fizet ki** a tanulónak havonta. A szakképesítések megyénként eltérőek, ezek listája évente az MFKB javaslata alapján kormányrendeletben jelenik meg.

Csökkenthető-e a tanulói havi pénzbeli juttatásának mértéke, ha a tanuló például a második szakképző évfolyamban csak kéthetente 6 napot van gyakorlaton, az SZVK szerint pedig 30%-70% az elmélet-gyakorlat aránya?

Nem! A tanuló pénzbeli juttatásának meghatározása nem függ az adott tanévben a tényleges elmélet-gyakorlat arányától. A tanuló pénzbeli juttatása a szakképesítésre a szakmai és vizsgakövetelményben meghatározott elméleti és gyakorlati képzési **idő arányától függ, melynek mértéke a teljes képzési idő alatt** állandó.

Változik-e a pénzbeli juttatásának mértéke, ha a tanuló elégtelen tanulmányi eredménye miatt évismétlésre kötelezett?

Igen. Ha a tanuló elégtelen tanulmányi eredménye miatt évismétlésre köteles, pénzbeli juttatásának havi mértéke a **megismételt szakképzési évfolyam első félévében az előző félévre megállapított pénzbeli juttatás fele. A szakképző iskola** az évfolyamismétlő tanuló szerződéses tanuló nevét és oktatási azonosítóját minden év **szeptember 15-éig** megküldi a nyilvántartást vezető szervnek.

Mekkora az évismétlésre kötelezett tanuló pénzbeli juttatásának mértéke a megismételt évfolyam második félévében?

A megismételt évfolyam második félévében fizetendő tanulói juttatás attól függ, hogy a tanuló az első félévet eredményesen vagy eredménytelenül zárta. **Ha sikeresen teljesítette** az első félévet, akkor pénzbeli juttatását a tanuló szerződésben leírt mértékben **emelni kell, ha sikertelen volt** az első féléve, akkor juttatása **nem emelkedik.**

Hogy alakul az évismétlést követően a tanuló pénzbeli juttatása a következő évfolyamban?

Ha a tanuló a megismételt első félévet sikeresen teljesítette, akkor a további félévekben – az újabb tanévismétlés esetét kivéve – a pénzbeli juttatás mértékének megállapításakor a viszonyítási alap az Szt.-ben minimálisan előírt összeg, amelyet a jogszabályban leírt szempontok szerint kell emelni.

Példa:

évf.	I. félév	II. félév
9.	18.000	19.000 → Évisméltés
9.	9.500 (19.000/2)	9.500 (ha félévkor is elégtelen a tanulmányi eredménye) 10.500 (ha sikeresen teljesítette a félévet) (9.500+1.000*)
10.	19.000 (18.000+1.000)	20.000

*Az emelés ajánlott mértéke

Mekkora pénzbeli juttatás illeti meg a tanulót a régi képzőhelyén az adott hónapban, ha felbontja a tanulószerveződését?

Ha a tanulószerveződés a tanév megkezdése után, hónap közben szűnik meg, a tanulót a tanulói pénzbeli juttatás időarányos része illeti meg.

Ha a tanuló képzőhelyet vált, mekkora pénzbeli juttatás illeti meg a váltás hónapjában az új képzőhelyen?

Ha a tanulószerveződés a tanév megkezdése után, hónap közben jön létre, a tanulót a tanulói pénzbeli juttatás időarányos része illeti meg.

Kell-e emelni tanuló pénzbeli juttatását, ha az adott félévben tanulmányi kötelezettségének eredményesen eleget tett? Ha igen, mi alapján?

Igen. A tanulmányi kötelezettségének eredményesen eleget tett tanuló pénzbeli juttatását a szakképzési évfolyam további féléveiben a tanulószerveződésben meghatározott szempontok figyelembevételével emelni kell, a tanuló tanulmányi előmenetelének, a gyakorlati képzés során nyújtott teljesítményének és szorgalmának figyelembevételével. Az emelés mértékét a vállalatnál gyakorlaton lévő tanulókra egységes szempontrendszer alapján kell kidolgozni. A jogszabályban meghatározott, vizsgálandó szempontok **a tanuló további eredményes és szorgalmas tanulmányi előmenetelének ösztönzése szempontjából** kiemelt fontosságúak, amelyeket szükséges minden esetben szem előtt tartani.

Helyesen jár-e el az a gyakorlati képző, aki eredményes félév esetén 1%-kal emeli a tanulók pénzbeli juttatását a következő félévben függetlenül attól, hogy milyen tanulmányi átlagot értek el?

Nem! A tanulmányi kötelezettségének eredményesen eleget tett tanuló pénzbeli juttatását emelni kell, a tanuló **tanulmányi előmenetelének**, a gyakorlati képzés során nyújtott **teljesítményének és szorgalmának figyelembevételével**.

Ez egy kötelezően érvényesítendő ösztönző rendszer, ezért a gyakorlati képzőnek ki kell dolgoznia egy olyan egységes emelési szempontrendszert, mely az adott képzőnél gyakorlati képzésben részt vevő összes tanulóra igaz. A gyakorlati képző akkor jár el jogszerűen, ha a pénzbeli juttatás emelésének és csökkentésének a szempontrendszerét előre állapítja meg, amely alapján később a tényleges előmenetel, teljesítmény és szorgalom alapján emeli meg a tanuló juttatását.

Kell-e az eredményes félév esetén a tanulói díjazását tovább emelni, ha az év elején a minimálbér emelkedése miatt amúgy is korrigálták?

Igen. Az Szt. értelmében a tanulói juttatást **a hónap első napján érvényes kötelező legkisebb havi munkabér** alapján kell kiszámolni. Tehát ha a minimálbér 2013. december 1-jén 98.000 Ft volt (és ennek arányában állapították meg a tanulói juttatás összegét), 2014. január 1-jétől pedig 101.500 Ft, akkor januártól – függetlenül attól, hogy a decemberi hónappal azonos félévről van szó – az új minimálbért meg kell emelni a juttatást. Ezt követően pedig a tanév második félévétől, februártól a minimálbérváltozás miatt megemelt összeget tovább kell növelni, amennyiben a tanuló eleget tesz az Szt. 63. §-ának (3) bekezdésében írt feltételeknek. Így januárban is és februárban is sor kerül a tanulói juttatás emelésére. A tanuló szerződést emiatt külön nem kell módosítani, ha a tanuló szerződésben megadott emelési szabályrendszer alapján egyértelműen meghatározható az új, emelt juttatás forintban kifejezett összege.

Csökkenthető-e a tanuló havi pénzbeli juttatása, ha igazolatlanul hiányzik a gyakorlatról?

Igen. A tanulói pénzbeli juttatás összegét a tanuló igazolatlan mulasztásával arányosan – a tanulókat megillető juttatások részletes szabályairól szóló rendeletben

meghatározottak szerint – csökkenteni kell. (A kézirat lezárásának időpontjában – 2014. március – a jogszabályban jelzett rendelet még nem jelent meg.)

Jár-e a tanulónak plusz pénzbeli juttatás, ha az igazolatlan mulasztását pótolja (esetleg az oktatási szünetek, illetve a szabadnapok terhére)?

Nem! Az igazolatlan mulasztás pótlása kötelező, hiszen az adott tanév eredményes befejezéséhez a tanulónak a kötelező gyakorlati időt teljesítenie kell. Az igazolatlan mulasztás pótlásának időtartamára a tanulónak – az egyébként arra az időszakra tanulószerveződés alapján járó juttatáson felül – plusz pénzbeli juttatás nem jár.

Meddig jár a tanulónak a pénzbeli juttatás, ha az utolsó (befejező) szakképző évfolyamon a tanulmányi kötelezettségét nem teljesíti?

Ha a tanuló a befejező szakképzési évfolyamon az évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket nem teljesíti, a **tanítási év utolsó tanítási napját követő naptól a tanulószerveződés alapján tanulói juttatásra nem jogosult**. Ha a tanuló elégtelen tanulmányi eredménye miatt évismétlésre köteles, a következő tanév első tanítási napjától pénzbeli juttatásának havi mértéke a **megismételt szakképzési évfolyam első félévében az előző félévre megállapított pénzbeli juttatás fele**. A további félévekben a korábbiakban az évismétlés esetére meghatározott mértékek szerint alakul a juttatás.

Mivel a tanulószerveződés nem szűnik meg, a vállalkozót járulékfizetési kötelezettség terheli, de a normatív támogatást igénybe veheti!

Meddig illetik meg a tanulót a tanulói juttatások, ha befejezte tanulmányait, sikeres szakmai vizsgát tett?

A befejező szakképzési évfolyamon a tanulót a tanulói pénzbeli juttatás a tanulmányok befejezését követő első komplex szakmai vizsga utolsó napjáig illeti meg. **A szakképző iskola haladéktalanul értesíti a tanulói jogviszony megszűnésének napjáról** a tanuló gyakorlati képzését szervező szervezetet és a nyilvántartást vezető szervet.

A tanulót az oktatási szünetben is megilleti-e a pénzbeli juttatása?

Igen. A tanulót a tanulói pénzbeli juttatás a tanulószerveződés alapján a tanév szorgalmi időszakot követő időtartamára, július és augusztus hónapra is megilleti.

Mekkora összegű pénzbeli juttatás illeti meg a tanulót, ha betegszabadságon van?

A tanulót betegszabadsága időtartamára (10 nap) a tanulói pénzbeli juttatásának hetven százaléka illeti meg.

Adómentes-e a tanuló szerződés alapján szakképző iskolai tanulmányokat folytató tanulót jogviszonya alapján megillető juttatása a keresőképtelensége idején?

Az ekkor kifizetett összeg adókötelezettsége attól függően alakul, hogy ténylegesen milyen jogcímen fizetik azt ki. A betegszabadság időszakára járó 70 százalékos mértékű tanulói pénzbeli juttatás adómentesen kifizethető, míg a táppénz, mint adóköteles társadalombiztosítási ellátás bérnek minősül, s ennek megfelelően kell a kifizetőnek ebből az összegből az adóelőleget, valamint a járulékokat levonnia (az adóköteles társadalombiztosítási ellátás kifizetőjének azt kell tekinteni, alá az ellátást a jogosultnak ténylegesen kifizette).

Milyen juttatások járnak a tanulónak, ha a tanulói jogviszonya szünetel?

A tanulói jogviszony és a tanuló szerződés szüneteltetése esetén a tanuló szerződésből eredő jogok és kötelezettségek nem illetik meg és nem terhelik a szerződő feleket.

Ezen idő alatt a tanuló pénzbeli juttatásra és egyéb az Szt.-ben meghatározott juttatásra nem jogosult.

A tanuló tanulói jogviszonya szüneteltetésének kezdetéről és végéről a szakképző iskola haladéktalanul értesíti a szervezetet és a gazdasági kamarát.

A szervezet járulék fizetésére nem kötelezett, és a normatív támogatást sem veheti igénybe.

A tanuló a szorgalmi időszakban szakmai gyakorlatát nem heti ciklikus váltással, hanem tömbösített formában teljesíti. Változnak-e a kifizetési és az elszámolási szabályok?

Nem! A tömbösített gyakorlati oktatás jellemzően a magántanulók esetében fordul elő. A tanuló a szakmai gyakorlat teljesítése alól nem mentesülhet, viszont lehetősége van arra, hogy a gyakorlati időt ne heti ciklikus váltással, hanem egybefüggően teljesítse. Mivel tanuló szerződése a szervezettel folyamatosan fenn marad, ezért **a tanuló havi rendszeres pénzbeli juttatásra jogosult.** A szervezet pedig a normatívát a

tanulószerződés teljes időtartama alatt igényelheti, függetlenül attól, hogy a tanuló a gyakorlatát már teljesítette.

Az állami gondoskodásban részesülő tanuló részére átutalt pénzbeli juttatással ki rendelkezik?

A tanuló részére a tanulószerződés alapján fizetett pénzbeli juttatás a tanuló saját keresményének tekintendő, vagyis ezzel a pénzüsszeggel szabadon rendelkezik.

3.10. Egyéb juttatások

Havonta mekkora összegű Erzsébet utalványra jogosult a tanuló?

A szakiskolai tanulók étkezési hozzájárulására a szervezet csak a gyakorlati képzési napokon kötelezett. **Mértéke jogszabályban nem rendezett.**

Ajánlott 250–300 Ft/nap összegű utalvány adása, figyelembe véve az Erzsébet utalvány kedvezményes adózásának felső határát.

Kötelező-e az útiköltség-térítés akkor, ha a tanuló a lakhelyéről a szervezet gyakorlati képzési helyére helyi tömegközlekedési eszközzel nem tud eljutni?

Az útiköltség-térítés **két esetben kötelező**, olyan szituációban, amikor a tanuló nem az állandó képzési helyén van, mert

1. ettől (a fent említett állandó gyakorlati képzési helytől vagy a szakképző iskola székhelyétől) eltérő helyre utazik vizsgára, szakmai vizsgára, illetőleg beszámolóra, majd onnan vissza, vagy
2. a gyakorlati képzése nem az állandó gyakorlati képzési helyen, hanem azon kívül valósul meg.

Ezekben az esetekben útiköltség-térítés jár a tanulónak, mely a 2. esetben jelentheti a gyakorlati képzést szervező által használatos eszközökön történő térítésmentes utaztatást is. A költségek a képzés szervezőjét terhelik, kivéve, ha ettől eltérő megállapodást kötnek.

Nem kötelező ezen felül, de a szervezetnek lehetősége van megtéríteni a tanulónak a lakóhelyéről a gazdálkodó szervezet gyakorlati képzési helyére és vissza történő utazás költségeit is, ha az a helyi tömegközlekedési eszközökkel nem érhető el.

A fenti kérdésnél tehát azt kell megvizsgálni, hogy a tanuló az állandó képzési helyére (vagy vizsgahelyére) utazik vagy azon kívülre, mert ettől függ az utazási költségeinek megtérítése. Amennyiben a kötelező útiköltség-térítés esete áll fenn, az független attól, hogy a tanuló milyen közlekedési eszközzel utazik.

4. Gyakorlati képzés együttműködési megállapodással

Az együttműködési megállapodás kötésére jogosultak köre megegyezik a tanulószervező-kötésre jogosultakkal, azzal a kivétellel, hogy az együttműködési megállapodások kötésére jogosult szervezeteket nem köti az Szt. tanulószervező-kötésre vonatkozó szakmacsoportos szigorítása, tehát **egyéb szervvel együttműködési megállapodás szakképesítéstől függetlenül** köthető. Ebben az esetben azonban nem a tanuló, hanem a gyakorlati képzést folytató és szervező szakképző iskola köt szerződést a következő felek valamelyikével:

- a gyakorlati képzés feltételeivel részben vagy egészben rendelkező szakképzési hozzájárulásra kötelezett szervezettel,
- a jogszabályban a tanulószervező-kötésére jogosultként meghatározott szervvel, szervezettel, vagy
- östermelővel.

Együttműködési megállapodás alapján akkor folytatható gyakorlati képzés ha:

- a szakmai és vizsgakövetelményben a gyakorlati képzésre előírt képzési idő **40 százalékánál kevesebb,**
- a gyakorlati képzés szervezője a szakképző iskola, és a gyakorlati képzést folytató szervezet csak az **összefüggő szakmai gyakorlatot** szervezi meg,
- a gyakorlati képzést szervező szakképző iskola csak részben rendelkezik a gyakorlati képzés feltételeivel, ezért – a művészeti szakképesítések kivételével – a tanuló **kiegészítő gyakorlati képzésére** a gyakorlati képzést szervező szervezetnél kerül sor a szakmai és vizsgakövetelményben a gyakorlati képzésre előírt képzési idő **legfeljebb negyven** százalékában, vagy
- a tanuló gyakorlati képzésére **költségvetési szervnél** kerül sor.

Ha a gyakorlati képzés részben vagy egészben együttműködési megállapodás alapján folyik, akkor a **gyakorlati képzés szervezője a szakképző iskola.**

Az együttműködési megállapodást írásba kell foglalni. Az együttműködési megállapodásra a Polgári Törvénykönyvnek a megbízási szerződésre vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni. Az együttműködési megállapodás a területileg illetékes gazdasági kamara ellenjegyzésével válik érvényessé.

Attól a tanévtől, amelyben a kiegészítő gyakorlati képzés aránya – a művészeti szakképesítések kivételével – meghaladja az **arra a tanévre a szakképzési kerettantervben előírt gyakorlati képzési idő negyven százalékát**, együttműködési megállapodás **nem köthető**.

Kell-e fizetni tanulói juttatást az együttműködési megállapodással teljesített gyakorlaton? Ha igen, mekkora összegű díjazás illeti meg a tanulót?

Az Szt. rendelkezései szerint a szakképző évfolyamon együttműködési megállapodással, nappali rendszerű oktatásban teljesített **összefüggő szakmai gyakorlat időtartamára** kell tanulói pénzbeli juttatást fizetni. Ennek **havi összege nem lehet kevesebb a minimálbér 19,5%-nál**. Az együttműködési megállapodás alapján fizetendő tanulói pénzbeli juttatás az összefüggő szakmai gyakorlaton töltött, valamennyi megkezdett hét után jár. Az együttműködési megállapodás alapján fizetendő tanulói pénzbeli juttatás heti összege a fizetendő pénzbeli juttatás havi összegének egynegyed része.

Az összefüggő nyári gyakorlaton lévő tanuló számára a szervezetnek milyen egyéb juttatásokat kell biztosítania?

A szervezet által biztosított egyéb juttatások a következők:

- kedvezményes étkeztetés (kedvezményes étkezés vagy étkezési hozzájárulás),
- útiköltség-térítés,
- munkaruha,
- egyéni védőfelszerelés (védőruha),
- tisztálkodási eszköz.

Az együttműködési megállapodásos tanuló számára felelősségbiztosítást az iskolának vagy a szervezetnek kell kötnie?

Mint ahogy korábban már említettük, a gyakorlati képzésen részt vevő tanuló részére a **gyakorlati képzés szervezője** – a tanuló által okozott, de a tanuló által meg nem

térített károk fedezetére – felelősségbiztosítást köteles kötni. Együttműködési megállapodás esetén a **gyakorlati képzés szervezője az iskola (KLIK-es iskola esetén a KLIK)**, ezért az ő feladata a felelősségbiztosítás megkötése.

A tanuló szakközépiskola 9-12. évfolyamára jár. A nyári gyakorlatára hol kerülhet sor és milyen szerződéssel?

Szervezetnél: A szakközépiskola 9–12. évfolyamain folyó szakmai elméleti és gyakorlati oktatás is szakmai képzés, vagyis **szakképzés**, tehát a 9–12. évfolyam keretében a kerettantervben előírt összefüggő szakmai gyakorlatra az Szt. szerinti együttműködési megállapodást kell kötni. Ezek az évfolyamok azonban nem szakképzési évfolyamok, így tanulósz szerződés kötésére nincs lehetőség.

Szakképző iskolában: A szakközépiskola 9–12. évfolyamain a kerettantervben előírt összefüggő szakmai gyakorlatra az iskolában is sor kerülhet. Ebben az esetben nem köthető együttműködési megállapodás.

A tanuló szakközépiskola 9–12. évfolyamára jár. A nyári gyakorlatára szervezetnél kerül sor. Kell-e a tanulónak pénzbeli juttatást fizetni?

Nem! A 9–12. évfolyamon az összefüggő szakmai gyakorlatra kötött együttműködési megállapodás alapján **nem kell pénzbeli juttatást fizetni**, mert nem szakképzési évfolyamon kötötték, ugyanakkor a gazdálkodó **elszámolhatja költségeit** (a normatíva szerinti összeggel csökkentheti a kötelezettségét).

A tanuló szakképzési évfolyamon együttműködési megállapodással szervezett összefüggő nyári gyakorlatról hiányzik. Csökkenthető-e a pénzbeli juttatása?

Igen. Az együttműködési megállapodás alapján fizetendő pénzbeli juttatás összegét a mulasztott napok arányában csökkenteni kell, ha a tanuló a gyakorlatról távol marad.

5. A szakképzési hozzájárulás elszámolása

2012. január 1-től a szakképzési hozzájárulást gyakorlati képzés szervezésével teljesítő hozzájárulásra kötelezett bruttó kötelezettségének mértékét kizárólag alapszabály alapján, a 280/2011. (XII.20.) kormányrendeletben meghatározott gyakorlati képzési normatívák szerint számított összeggel csökkentheti.

Szakképzési hozzájárulásra kötelezett a belföldi székhelyű:

- gazdasági társaság, kivéve az Szt. szerinti, szakképzési feladatot ellátó nonprofit gazdasági társaságot,
- szövetkezet, kivéve a lakásszövetkezetet, a szociális szövetkezetet, valamint az iskolaszövetkezetet,
- állami vállalat, tröszt, tröszti vállalat, közös vállalat, erdőbirtokossági társulat, vízgazdálkodási társulat – kivéve a víziközmű-társulatot –, egyes jogi személyek vállalata és a leányvállalat,
- ügyvédi iroda, végrehajtó iroda és szabadalmi ügyvivő iroda,
- közjegyzői iroda,
- a személyi jövedelemadóról szóló törvényben meghatározott egyéni vállalkozó,
- egyéni cég, a belföldön vállalkozási tevékenységet folytató, külföldi székhelyű jogi személy, jogi személyiséggel nem rendelkező társas cég, személyi egyesülés, egyéb szervezet, ha belföldön telephellyel, fiókteleppel rendelkezik

Jogosult-e a vállalkozás a szakképzési hozzájárulással szemben elszámolásra, ha az átalánydíjas adózást választotta?

Nem! Annak a hozzájárulásra kötelezettnek, aki adófizetési kötelezettségének átalányadó megfizetésével tesz eleget, szakképzési hozzájárulás tekintetében nem keletkezik bevallási és elszámolási kötelezettsége, fizetési kötelezettségét az átalányadó megfizetésével teljesíti.

Eva hatálya alá tartozó vállalkozó elszámolhat-e költségeket a szakképzési hozzájárulással szemben?

Nem! Az evát választó adózó az általa munkaviszonyban foglalkoztatott munkavállalók után a kétszeres minimálbér 1,5 százalékának megfizetésével tesz

eleget szakképzési hozzájárulási kötelezettségének, ezért e tekintetben nem keletkezik bevallási és elszámolási kötelezettsége.

Elszámolhat-e költségeket a szakképzési hozzájárulással szemben az a vállalkozás, amely a kivát választotta?

Nem! Mivel a kiva adóalanynak szakképzési hozzájárulási kötelezettség nincs, a kötelezettség gyakorlati képzéssel történő teljesítése sem értelmezhető. Következésképpen, amennyiben az érintett adóalanyi kör kisvállalati adóalanyként mégis folytat gyakorlati képzést együttműködési megállapodás vagy tanulószerveződés alapján, akkor nem tarthat igényt a szakképzési hozzájárulási kötelezettség teljesítésével összefüggő normatív csökkentő tételre, illetve a csökkentő tétel, vagy annak egy része visszaigénylésére.

A kata adóalany vállalkozó jogosult-e a szakképzési hozzájárulással szemben elszámolására?

Igen. A kata alanyai a tételes adó megfizetésével nem mentesülnek a kisadózónak nem minősülő személyek részére juttatott jövedelmek után teljesítendő szakképzési hozzájárulás megállapítása, bevallása és megfizetése alól, mert a kata adóalany az általa munkaviszonyban foglalkoztatottakkal összefüggésben keletkező szociális hozzájárulási adóalap figyelembevételével állapítja meg a szakképzési hozzájárulás alapját.

5.1. Elszámolás és visszaigénylés

Mi a szakképzési hozzájárulás alapja és mekkora a mértéke?

A szakképzési hozzájárulás alapja a hozzájárulásra kötelezettet terhelő szociális hozzájárulási adó alapja. A szakképzési hozzájárulás mértéke a szociális hozzájárulási adó alapjának 1,5 százaléka.

Mekkora összeggel lehet csökkenteni az éves hozzájárulási kötelezettséget?

A mindenkor évi költségvetési törvényben meghatározott alapszabály alapján, a 280/2011. (XII. 20.) kormányrendeletben meghatározott, gyakorlati képzési normatívák szerint számított összeggel lehet csökkenteni, melynek mértéke szakképesítésenként változó.

Kinek van lehetősége a visszaigénylésre?

Lényeges szabály, hogy **visszaigénylésre kizárólag** annak van lehetősége, aki az Szt.-ben foglaltak szerint **iskolai rendszerű képzésekben**, állami fenntartású szakképző intézményben vagy szakképzési megállapodás alapján megszervezésre került

- a szakközépiskola vagy szakiskola (összefoglaló néven szakképző iskola) és a hozzájárulásra kötelezett között létrejött **együttműködési megállapodás** alapján, az iskolai rendszerű szakképzésben a nappali rendszerű oktatásban és a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatásban, vagy
- a szakképző iskola tanulója és a hozzájárulásra kötelezett között létrejött **tanulószerződés** alapján folytatott gyakorlati képzés – ideértve a szorgalmi idő befejezését követő összefüggő szakmai gyakorlatot is – szervezésével

teljesíti hozzájárulási kötelezettségét.

Hogyan kell a bruttó kötelezettség mértékének csökkentését kiszámolni?

A számítás függ a tanulószerződések és az együttműködési megállapodások alapján kifizetett pénzbeli juttatás mértékétől. Most a jogszabályi környezetet mutatjuk be, de a továbbiakban példákon keresztül fogjuk illusztrálni az egyes eseteket.

Ha az együttműködési megállapodás és a tanulószerződés alapján számított csökkentő tételek összege a bruttó kötelezettség mértékét meghaladja, és

- az együttműködési megállapodások alapján kifizetett csökkentő tétel összege **nagyobb vagy egyenlő**, mint a bruttó kötelezettség mértéke, akkor kizárólag a tanulószerződések után számított csökkentő tétel vehető figyelembe a visszaigénylésnél;
- az együttműködési megállapodások alapján számított csökkentő tétel összege **kisebb**, mint a bruttó kötelezettség mértéke, és
  - az együttműködési megállapodások alapján számított csökkentő tétel összege nagyobb vagy egyenlő, mint a tanulószerződések után kifizetett csökkentő tétel, akkor a csökkentő tételek **legfeljebb** a bruttó kötelezettség mértékéig vehetők figyelembe;
  - az együttműködési megállapodások alapján számított csökkentő tétel kisebb, mint a tanulószerződések után kifizetett csökkentő tétel, akkor a csökkentő tételeknek a bruttó kötelezettség mértékét meghaladó összege **visszaigényelhető**.

Ha a hozzájárulásra kötelezett **bruttó kötelezettsége nulla, kizárólag a tanulószerveződések** alapján számított csökkentő tétel vehető figyelembe a visszaigénylésnél.

A gyakorlati képzést szervező **átalányadózó hozzájárulásra kötelezettet nem illeti meg a visszatérítés.**

Mikortól vehető igénybe a kötelezettségcsökkentő tétel (normatíva), ha a tanulószerveződés megkötésére a hónap közben kerül sor?

Ha a tanulószerveződés megkötésére hónap közben kerül sor, a csökkentő tétel azon hónap vonatkozásában számolható el a tanuló után először, amelyben a hozzájárulásra kötelezett **legalább egy nap** gyakorlati képzést teljesített.

Meddig érvényesíthető a kötelezettségcsökkentő tétel (normatíva), ha a tanulószerveződés megszűnésére a hónap közben kerül sor?

Ha a tanulószerveződés hónap közben szűnik meg, az adott hónapra vonatkozóan a csökkentő tétel az adott hónapból a tanulószerveződés megszűnésének napjáig eltelt napok és az adott hónap naptári napjai számának arányában kell meghatározni.

Érvényesíthető-e a kötelezettségcsökkentő tétel (normatíva), ha a tanulószerveződés szünetel?

Nem! Mivel a tanulószerveződés szünetel, a kifizető a tanulószerveződésben meghatározott díjat nem fizeti a tanuló részére. Adóalapot képező jövedelem hiányában **szociális hozzájárulási adót nem kell fizetnie**, ezért a vállalkozás a tanulószerveződés szüneteltetésének időtartama alatt **nem tarthat igényt a szakképzési hozzájárulási kötelezettség teljesítésével összefüggő normatív csökkentő tételre**, illetve a csökkentő tétel, vagy annak egy részének visszaigénylésére.

6. Területi kamarák elérhetőségei

	<p><u>Bács-Kiskun Megyei Kereskedelmi és Iparkamara</u> 6000 Kecskemét, Árpád krt. 4.</p> <p><u>bkmkik@mail.datanet.hu</u></p> <p>Tel.: 76/501-500 www.bkmkik.hu</p>
	<p><u>Békés Megyei Kereskedelmi és Iparkamara</u> 5600 Békéscsaba, Penza ltp.5.</p> <p><u>bmik@bmik.hu</u></p> <p>Tel.: 66/ 324-976 www.bmik.hu</p>
	<p><u>Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kereskedelmi és Iparkamara</u> 3525 Miskolc, Szentpáli u. 1.</p> <p><u>bokik@bokik.hu</u></p> <p>Tel.: 46/501-090 www.bokik.hu</p>
	<p><u>Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara</u> 1016 Budapest, Krisztina krt. 99.</p> <p><u>ugyfelszolgalat@bkik.hu</u></p> <p>Tel.: 488-2000 www.bkik.hu</p>
	<p><u>Csongrád Megyei Kereskedelmi és Iparkamara</u> 6721 Szeged, Párizsi krt. 8-12.</p> <p><u>info@csmkik.hu</u></p> <p>Tel.: 62/554-250 www.csmkik.hu</p>

[Dunaujvárosi Kereskedelmi és Iparkamara](#)
2400 Dunaujváros, Latinovics Zoltán út 10.

dkik@dkik.hu

Tel.: 25/411-601

www.dkik.hu

[Fejér Megyei Kereskedelmi és Iparkamara](#)
8000 Székesfehérvár, Hosszúsétatér 4-6.

fmkik@fmkik.hu

Tel.: 22-510-310

www.fmkik.hu

[Győr-Moson-Sopron Megyei Kereskedelmi és Iparkamara](#)
9021 Győr, Szent István út 10/A

kamara@gymkik.hu

Tel.: 96/520-202

www.gymkik.hu

[Hajdú-Bihar Megyei Kereskedelmi és Iparkamara](#)
4025 Debrecen, Petőfi tér 10.

hbkik@hbikik.hu

Tel.: 52/500-710

www.hbkik.hu

[Heves Megyei Kereskedelmi és Iparkamara](#)
3300 Eger, Faiskola út 15.

hkik@hkik.hu

Tel.: 36/429-612

www.hkik.hu

[Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kereskedelmi és Iparkamara](#)
5000 Szolnok, Verseggy park 8.

kamara@jnszmkik.hu

Tel.: 56/510-610

www.jnszmkik.hu

[Komárom-Esztergom Megyei Kereskedelmi és Iparkamara](#)
2800 Tatabánya, Fő tér 36.

kemkik@kemkik.hu

Tel.: 34/ 513-010

www.kemkik.hu

[Nagykanizsai Kereskedelmi és Iparkamara](#)
8800 Nagykanizsa, Ady u. 1.

nakkik@nakkik.hu

Tel.: 93/516-670 www.nakkik.hu

[Nógrád Megyei Kereskedelmi és Iparkamara](#)
3100 Salgótarján, Alkotmány út 9/a.

nkik@nkik.hu

Tel.: 32/ 520-860 www.nkik.hu

[Pest Megyei Kereskedelmi és Iparkamara](#)
1056 Budapest, Váci u. 40.

titkarsag@pmkik.hu

Tel.: 1/317-7666 www.pmkik.hu

[Pécs-Baranyai Kereskedelmi és Iparkamara](#)
7625 Pécs, Majorossy I. u. 36.

pbkik@pbkik.hu

Tel.: 72/507-150 www.pbkik.hu

[Somogyi Kereskedelmi és Iparkamara](#)
7400 Kaposvár, Anna u. 6.

skik@skik.hu

Tel.: 82/501-000 www.skik.hu

[Soproni Kereskedelmi és Iparkamara](#)
9400 Sopron, Deák tér 14.

titkarsag@sopronikamara.hu

Tel.: 99/523-570 www.svkik.hu

[Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kereskedelmi és Iparkamara](#)
4400 Nyíregyháza, Széchenyi u. 2.

info@szabkam.hu

Tel.: 42/311-544 www.szabkam.hu

[Tolna Megyei Kereskedelmi és Iparkamara](#)
7100 Szekszárd, Arany J. u. 23-25.

kamara@tmkik.hu

Tel.: 74/411-661 www.tmkik.hu

[Vas Megyei Kereskedelmi és Iparkamara](#)
9700 Szombathely, Honvéd tér 2.

vmkik@vmkik.hu

Tel.: 94/506-640 www.vmkik.hu

[Veszprém Megyei Kereskedelmi és Iparkamara](#)
8200 Veszprém, Budapest út 3.

vkik@veszpremikamara.hu

Tel.: 88/429-008 www.veszpremikamara.hu

[*Zala Megyei Kereskedelmi és Iparkamara*](#)
8900 Zalaegerszeg, Petőfi u. 24.

zmkik@zmkik.hu

Tel.: 92/550-514

www.zmkik.hu

7. Törvényi háttér

- 2011. évi CLXXXVII. törvény a szakképzésről
- 2011. évi CXC. törvény a köznevelésről
- 2011. évi CLV. törvény a szakképzési hozzájárulásról és a képzés fejlesztésnek támogatásáról
- 280/2011. kormányrendelet a gyakorlati képzés költségeinek a szakképzési hozzájárulás terhére történő elszámolásánál figyelembe vehető gyakorlati képzési normatívák mértékéről és a csökkentő tétel számításáról
- 4/2002. OM rendelet az iskolarendszerű szakképzésben részt vevő tanulók juttatásairól
- 328/2009. kormányrendelet a szakiskolai tanulmányi ösztöndíjról
- 150/2012. kormányrendelet az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről
- 24/2012. NGM rendelet a Nemzeti Foglalkoztatási Alap képzési alaprészből nyújtható szakképzési célú támogatások szabályairól
- 2011. évi CCIV. törvény a nemzeti felsőoktatásról
- 2013. évi LXXVII. törvény a felnőttképzésről
- 2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről
- 1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről
- 1995. évi LXVI. törvény a köziratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről
- 1995. évi CXVII. törvény a személyi jövedelemadóról

A jogszabályok többször is módosultak, ezért kizárólag a lekérdezés napján érvényes verzióval dolgozzanak!!!

8. Melléklet:

Tanulói juttatások és normatív támogatások speciális esetekben

Egyes olyan esetek finanszírozási vonzatai, amikor a tanuló nincs jelen a képzőhelyen					
Esetek	Gazdálkodó költsége az adott		Tanulói jogviszony (hatályos TSZ)	Normatíva leihívható?	Vonatkozó jogszabályi helyek
	tanulói juttatás	tanulói juttatás járuléka			
pihenőidő (szorgalmi időszakot követő időszak)	igen	igen	igen	igen	Szt. 64. § (3)
tömbösített képzés	igen	igen	igen	igen	Szt. 26. § (4)
végzős tanuló (szorgalmi időszak végétől az első komplex szakmai vizsga	igen	igen	igen (az első komplex szakmai vizsga utolsó	igen	Szt. 64. § (3) 280/2011 Kr. 5. §(5)
végzős tanuló, aki a tanulmányi követelményeit nem teljesíti, augusztusban pótló vizsgát és októberben szakmai záróvizsgát tesz	nem	igen, a járulékot a tanuló szerződés alapján ténylegesen kifizetett díj után kell fizetni	igen (az októberi komplex szakmai vizsga utolsó napjáig)	igen	Szt. 26. §(5) Szt. 63. § (5)
betegszabadság	igen,	igen,			Szt. 64. § (4)
(10 nap)	-70%	a járulékot a tanuló szerződés alapján ténylegesen kifizetett díj után kell fizetni	igen	igen	Szt. 67. § (1) Tbj. 4.§ k) 1.
táppénz	táppénz harmada	igen, a járulékot a tanuló szerződés alapján ténylegesen kifizetett díj után kell fizetni	igen	igen	Szt. 51. §. (5) b)
szülői szabadság (24 hét)	nem, mivel a TGYÁS nem gazdálkodói költség	nem	szünetel	nem	Szt. 51. §. (5) c) Mt. 127. § (3)